

KURIER WILEŃSKI

DIENNIK NIEZALEŻNY

Rok założenia 1840

nr 68 (12724)

CZWARTEK, 5 października 1995 r.

cena 60 ct

Z konferencji prasowej
w samorządzie m. Wilna

Rozwój miasta i codzienne problemy

Temat rozwoju stolicy nie pierwszy raz omawiany na różnych szczeblach. Wczoraj zagadnienie to analizowane było podczas konferencji prasowej w samorządzie miasta Wilna. Nieprzypadkowo nadawano o naszym grodzie, bowiem po wielu debatach rozpoczęła w Wilnie działalność Komitet ds. Rozwoju Miasta, który jednoczy wielu szeregu zawodów — architektów, inżynierów, ekologów itd.

Co prawda, wilmianie są już trochę sycy, bo plany generalne (niektóre określone jako ogólne) powstały w trybie ciurki, ale do realizacji w zasadzie nie dochodziło. Opracowano 7 wariantów. Zebrał na konferencji przedstawił koncepcję najnowszego projektu, który ma być omówiony na zarządzie, za miesiąc, a w następnym roku można będzie mówić o realizacji.

Co szczególnie zadziwiło? To, że w Wilnie po kilku latach bicia w drzwony w kierunku Wilno — moda(?) na ten wariant chyba na szczęście przechodzi, bo jak zaznaczył kierownik działy ochrony kultury samorządu miasta Wilna Aneta Guza, stolica musiaby być zabudowana szerszej, gdyż tak potrzebna miastu "trzeba by szukać". Zabudowa miasta jest bardziej ekonomiczna, no i oczywiście wygodna dla mieszkańców.

Dzisiaj jest również jasne, że plan, który był dotąd realizowany, wymagał korekty, bowiem rozwój Wilna w kierunku północno-zachodnim się nie sprawdził.

Z pewnością należy więc przyklasnąć faktowi powstania takiej komisji, która obejmie swym zasięgiem nie tylko sprawy budowy, ale wszystkie aspekty związane z normalnym, codziennym funkcjonowaniem grodu. Dlatego też na konferencji poruszono inne zagadnienia, w tym sprawę zakończenia budowy oczyszczalni wód, która się przewleka z powodu braku pieniędzy. Potrzeba na to 26 mln litów.

Palącym problemem są również śmiecie dotąd wywożone poza miasto, a strasznie zatruwające otoczenie. Dlatego niezwłoczna jest budowa fabryki przeróbki odpadów wtórnych. Są już prowadzone pertraktacje z kilkoma firmami zagranicznymi — niemieckimi, szwedzką.

Sen z oczu spędza też władzom miejskim Starówka walcząca się, potrzebująca ogromnych inwestycji. Zagraniczni inwestorzy nie śpieszą, gdyż gmachów nie można nabyć (tylko wynajmować). Kto więc będzie inwestował w cudzie?

Pocieszającą wiadomością jest

(Dokończenie na str. 3)

Dzisiaj — Dzień Nauczyciela

"Razem z nią do klasy wchodzi dobroć..."

Przedziwny to zawód — nauczyciel. Trudny niepomiernie, szarpiący nerwy i rujnujący zdrowie ("obys ty cudze dzieci uczy" — mawiali starożytni, źle komuś życząc), a jednocześnie dający tak wiele radości. Być może płynie ona z przeświadczenia, że się na tym świecie spełnia tak ważną misję, a może z tego, iż zawód ten — jak bodaj żaden

inny — pozwala kochać i być kochanym?

Podobnie jak całe społeczeństwo, szkolnictwo boryka się z ogromnymi trudnościami, nie tylko natury finansowej. Pomówimy o tym szerzej w najbliższym czasie. A dziś — w Dniu Święta Nauczyciela — chcemy wszystkim pracownikom oświaty złożyć najlepsze życzenia i podziękować za ich piękną i szlachetną pracę. Polska Maćka Szkoła na Litwie ma dla Was, Drody Pedagodzy, również najserdeczniejsze słowa wdzięczności za uczenie polskich dzieci mowy ojczystej, za wzbudzanie im miłości do rodzinnego ziemi, za wychowywanie ich w duchu

moralności chrześcijańskiej. Prezes PMSZ pan Józef Kwiatkowski szczególnie wdzięczność wyraża szkolnym kolegom PMSZ i prosi o dalsze, jak najcieplejsze kontakty. Życzymy Wam zdrowia, radości i satysfakcji płynących z twórczej pracy, no i podwyżki gaży.

Łucja BRZOZOWSKA
NA ZDJĘCIU: "Razem z panią Aliną Kamilewicą do klasy wchodzi dobroć, serdeczność i łagodność" — powiedziała po latach o swej polonistce z Państwowej Szkoły Średniej w rejonie trockim doktor nauk biologicznych Genofea Elmtontienė.
Fot. M. Paluszkievicz

Czy Polacy żyjący na świecie mają prawo powrotu do Ojczyzny?

Z prof. Tadeuszem ZIELIŃSKIM, Rzecznikiem Praw Obywatelskich wszystkich Polaków i kandydatem na Prezydenta RP rozmawia Zbigniew Różański

Polaków i osób przynajmniej się do polskiego pochodzenia — według różnych źródeł — żyje na świecie poza Polską od 10 do 12 mln. Tylko w Republice Federalnej Niemiec jest ich około 1,5 mln; w tym 60 tys. — to stara emigracja z okresu tuż po I wojnie światowej, 150 tys. to przesiedlenci z lat okupacji, którzy nie powrócili do kraju (niektórzy służą w jednostkach armii niemieckiej) i dziś włączają się do szeregu "nielegalni", a wreszcie 800 tys. — to ludzie, opuszczający Polskę w latach 1975-1985. Znaczna ich część wyjechała już po stanie wojennym.

Wielu Polaków — ponad milion — żyje też poza granicami Polski. Do Kazachstanu wywożono Polaków z Białorusi i Ukrainy. Z ponad 100 tysięcy Polaków w Kazachstanie, do Polski pragnie powrócić od lat 35 tys. Przyczyniają się do tego sami Kazachowie, którzy po odzyskaniu niepodległości uznają tylko tych, którzy urodzili się w ich kraju i zamieszkujejących tu od dwóch pokoleń. Dla nich też, albo tylko dla nich, zarezerwowane są stanowiska w administracji, handlu, przemyśle i usługach, tak reaguje większość krajów b. ZSRR, a m.in. Litwa, Łotwa, Tadżykistan, które zachęcają się do powrotu.

Wyzwaniem wbrew pozorom powrót do kraju Ojczyzny jest dla wielu. Zapytaliśmy więc prof. Tadeusza ZIELIŃSKIEGO, Rzecznika Praw Obywatelskich wszystkich Polaków, czy w kraju i poza jego granicami, czy Polacy powinni obowiązek troszczyć się o tych na świecie, którzy nie chcą wrócić — powrót do kraju.

Prof. T. ZIELIŃSKI: — Cieszę się, że ten właśnie temat jest tematem Kuriera ukazującego się w Hamburgu, gdzie wielu Polaków żyjących na świecie mówi się mało i mało. Powinno ten Urząd, sprawy Polaków żyjących poza granicami kraju, uważać za bardzo ważne, a niestety

nie zawsze są one należycie dostrzegane przez władze polskie. Muszą tu jednak powiedzieć, że obrona praw i wolności Polaków tam żyjących jest bardzo utrudniona. Ambasady i placówki konsularne mają ograniczone działania, gdy chodzi o obywateli polskich, którzy przyjęli obywatelstwo kraju zamieszkania. Mają oni wówczas

(Dokończenie na str. 4)

Polska — ONZ

Minister Bartoszewski ostrzega przed nową Jałtą

Występując we wtorek na 50. sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ minister spraw zagranicznych RP Władysław Bartoszewski nawoził do przebiegu II wojny światowej i udziału w niej Polaki. Podkreślił, że rola jaką odegrała Polska stawiając opór agresji III Rzeszy, ciężkie doświadczenia okresu wojennego oraz oczekiwania przez 45 lat na uzyskanie wolności i suwerenności, daje Polakom szczególne prawo wypowiedziania się w sprawie wojny i pokoju.

Przypominając okres zimnej wojny, min. Bartoszewski ostrzegł przed tworzeniem nowych podziałów w Europie — świat został podzielony w jakieś na dwa wrogie obozy, na przykład Europa Środkowa zmiażdżyła się, wbrew woli jej mieszkańców, w bloku wschodnim. Jeśli mówię o Jakcie, to nie po to, żeby połączyć ten państwa tak potrzebny dla Polski, ale po to, żeby ostrzec przeciwko przyszłym Jałtom, bez względu na to, gdzie mogą się one wydarzyć i komu mogą grozić. Chętny Europy bez politycznych i jakichkolwiek innych podziałów, ponieważ ich konsekwencje będą podobne — stwierdził szef polskiej dyplomacji.

Ustosunkowując się do krytyki, kierowanej obecnie pod adresem ONZ, zarwał również w wystąpieniu prezydenta Wałęsy w San Francisco w czwartek br., min. Bartoszewski powiedział, że jest on w znaczącym stopniu słuszna, zaznaczył jednak, że w ciągu 50 lat istnienia tej Organizacji roli jej zadania oraz oczęszowa-

nia związane z jej działalnością. Oczekiwania te, często nadmierne, nie znajdowały politycznego poparcia państw członkowskich, które pozwoliły na zapewnienie odpowiednich instrumentów działania. — Jakże często i jakże łatwo obciążać się winą ONZ, zapominając, że ONZ — to przecież my — stwierdził minister.

(Dokończenie na str. 3)

Sentencja dnia

Im bardziej dążyż do szczęścia, tym bardziej się od niego oddalasz.
SENEKA

Znad Wili

Radio 73.34 / 103.8 FM

12.05 -

Kuferek

Radio "Znad Wili"

Kalejdoskop wiadomości

Ambasador Rosji został zaproszony do MSZ Litwy

Ambasador Rosji w Wilnie Nikołaj Obiorytsew we wtorek został zaproszony do MSZ Litwy w celu objaśnienia agresywności tworzonej przez jego kraj doktryny wojskowej w stosunku do państw bałtyckich.

Jak podaje prasa rosyjska, projekt nowego doktryny przewiduje wprowadzenie wojsk do krajów bałtyckich, o ile zostaną one przyjęte do NATO.

Jak się dowiedział korespondent BNS w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, ambasador N. Obiorytsew potwierdził ministrowi Powlisowi Gylsowi, że taki dokument rzeczywiście został przekazany do rozpatrzenia komitetom dumy państwowej, ale zaznaczył, że nie zna jego treści.

O wprowadzeniu wojsk do krajów bałtyckich jest też wspomniane w projekcie "Podstawowych zasad nowej doktryny obrony Rosji", opublikowanym w gazecie "Komsomolskaja Prawda" i przygotowanych przez Sztab Generalny sił zbrojnych Rosji.

Premier A. Szeļevičius w wtorkowej konferencji prasowej zapewnił, iż rząd Litwy nie ulegnie presji Rosji i nie zrezygnuje z dążenia do członkostwa w NATO.

W finale konkursu M. K. Čiurlionisa — dziełcu wykonawców z sześciu państw

Dziewięciu wykonawców z sześciu państw świata trafiło do finału Międzynarodowego Konkursu Pianistów i Organistów M. K. Čiurlionisa. O miano laureatów i dyplomatów w dalszym ciągu będzie się ubiegało sześciu młodych pianistów oraz trzech organistów.

Końcówka tura międzynarodowego konkursu wykonawców rozpocznie się dziś w stolicy. Zwycięzcę Międzynarodowego Konkursu Pianistów i Organistów M. K. Čiurlionisa zostaną ogłoszeni 7 października.

Częściowo zmieniła się uchwała o podatku gruntowym

Po 1 stycznia br. terytorium administracyjnym samorządów miejskich przydzielono dodatkowe parcelce. Rząd Litwy ustalił, że na tych terenach do chwili powstania obiektów infrastrukturalnych, przy naliczaniu ceny ziemi nie będą stosowane ustalone dla tych miast współczynniki szacowania potencjału społeczno-produkcyjnego zurbanizowanych terenów, a także kompleksowy współczynnik ekologiczno-urbanistyczny. Założenie to dotyczy wszystkich przydzielonych powierzchni, z wyjątkiem znajdujących się tam ziemi, oddanej wcześniej pod rozbudowę tych miast. Obszary ziemi, na których stworzono obiekty infrastrukturalne, ustalają i administracji naczelników powiatów przekazują merowie bądź zarządy miast.

Minister ochrony kraju w Londynie

3 października minister ochrony kraju Linas Linkievičius spotkał się z sekretarzem energii Wielkiej Brytanii Michaeliem Portilem.

Podczas spotkania L. Linkievičius wyłożył litewskie stanowisko w sprawie udziału w programie "Partnerstwo dla pokoju" oraz sytuacji w Rosji i Bośni, mówił o priorytetach współpracy regionalnej, sytuacji politycznej na Litwie, odpowiedział o jej siłach zbrojnych. Minister odnotował znaczenie współpracy oraz wyraził życzenie jej dalszego aktywnego rozwoju. L. Linkievičius zaprosił M. Portillo do złożenia wizyty na Litwie. M. Portillo zapowiedział przyjazd. Pod koniec spotkania sekretarz obrony Wielkiej Brytanii odnotował znaczenie przeprowadzonej rozmowy w prognozie spotkania ministrów obrony NATO w Wiliamburgu. Obecnie, powiedział sekretarz obrony, będzie on miał lepsze pojęcie o problemach regionu bałtyckiego.

Specjaliści tworzenia wolnych strzef ekonomicznych USA na Litwie

Specjaliści tworzenia wolnych strzef ekonomicznych z amerykańskiej firmy konsultingowej "ADAMS end Associates" w ubiegłym tygodniu interesowali się na Litwie możliwością utworzenia podobnych strzef w Szawliach i Klajpedzie.

Niebezpieczne ładunki transportowe będą ubezpieczane

Litewsko-rosyjska spółka ubezpieczeniowa "Baltic garant", której 49 proc. pakietu akcji należy do największej rosyjskiej spółki ubezpieczeniowej "Ingostrah", od przyszłego roku zamierza ubezpieczać przewożone z Rosji i innych krajów WNP przez Litwę do obwodu kaliningradzkiego niebezpieczne ładunki transportowe.

Pracownicy służb prywatyzacji otrzymają pobory

Po wejściu w życie Ustawy o prywatyzacji majątku państwowego i samorządowego, rząd postanowił przerwać działalność miejskich i rejonowych służb prywatyzacji. Te służby będą finansowane ze środków, przypadających samorządom za sprywatyzowany majątek. W funduszach prywatyzacyjnych niektórych samorządów brak jednak takich środków i powstały problemy z wynagrodzeniem pracowników służb prywatyzacji, wypłatą odpraw i zadłużen w poborach.

W związku z tym rząd Litwy zwrócił się do Sejmu z propozycją nowelizacji ustawy w taki sposób, aby móc przetrzymać na ten cel środki Republikańskiego Funduszu Prywatyzacji.

Ujednoliciła się legitymacje urzędników

Rząd Litwy postanowił od 1 stycznia 1996 r. urzędnikom i innym pracownikom wydać nowe legitymacje zgodnie z regulaminem legitymacji urzędniczych, a obowiązujące obecnie zamienić według tych założeń po upływie czasu ich ważności.

Zaproponowano również wpisać do legitymacji obowiązkowy rekwiwit — kod osobisty, aby stał się on dokumentem oficjalnym, którym można się posługiwać wszędzie, z wyjątkiem wypadków, gdy wymagany jest dowód osobisty.

Wujek Maniek zaprasza na wycieczkę po Wilnie

Dobrze nam wszystkim znany wujek Maniek z "Kapeli Wileńskiej" — Marian Wojtkiewicz zaprasza do kontynuowania wycieczki po mieście, zorganizowanej w ramach zgadywanki "K.W." "Krajobraz Wilna i Wileńszczyzny".

Wszystkich chętnych wujek Maniek oczekuje w niedzielę, 8 października, o godz. 14.30 na skrzyżowaniu ul. Sewickiej i Wileńskiej, naprzeciwko dawnego kina "Spalla".

Na podstawie doniesień agencji BNS, ELTA, radia, prasy i inf. własnych przygotował Jerzy SURWRO

Umowy

Dyplomaci Szwajcarii i Litwy będą mogli składać nawzajem wizyty bez wiz

W środę w Wilnie podpisano dwustronną umowę między Szwajcarią i Litwą o bezwizowym reżimie dla osób posiadających paszporty dyplomatyczne i służbowe.

Dokument podpisali przybyli w tym dniu z roboczą wizytą na Litwę minister spraw zagranicznych Szwajcarii Flavio Cotti i minister spraw zagranicznych naszego kraju Povilas Gylys, informuje ELTA.

Po podpisaniu wizy wspomnianego dokumentu, gość udał się na spotkanie z premierem Adolfem Szeļevičiusem, a po południu ministra Flavio Cotti przyjął prezydent Algirdas Brazauskas.

Jak już informowaliśmy, głównymi tematami spotkań podczas tej wizyty są dwustronne stosunki Litwy i Szwajcarii, działalność obu państw w Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE), a także stosunki z sąsiednimi państwami i strukturami bezpieczeństwa w Europie, współpracę krajów bałtyckich oraz sytuacja w regionie.

W zwierciadle pieniędzy

Na Narodowej Giełdzie Papierów Wartościowych

Na sesji handlowej Narodowej Giełdy Papierów Wartościowych zakres handlu, w porównaniu z ubiegłym czwartkiem, wzrósł we wtorek prawie półorakrotnie, ale handel na rynku centralnym był o wiele aktywniejszy.

Po raz pierwszy ustalono wartość rynkową jednego papieru wartościowego. Od tej chwili będzie akcja imienne SA "Sąstas" kosztują 40 Lt (cena nominalna 10 Lt).

We wtorek wzrósł kurs akcji trzech spółek akcyjnych. Akcje dwóch spółek akcyjnych staniały.

Kurs akcji SA "Vernitas" wzrósł o 50 proc., natomiast SA "Jūrate" — o 19,9 proc. Akcje obu wspomnianych SA zamierzano kupić po wyższej, niż się zezwala na jednej sesji cenie, w związku z czym transakcje kupna akcji tych spółek nie zostały zarejestrowane. Nieznacznie — o 0,53 proc. wzrosły ceny akcji SA "Medienas plaušas". Sprzedano 286 akcji tej spółki po 7,55 Lt.

Na wtorkowej sesji o 4,6 proc. staniały akcje SA "Gintaro viešbutis". Tymczasem akcje SA "Wileński Centralny Dom Towarowy" staniały o 19,95 proc.

W grupie inwestycyjnych spółek akcyjnych we wtorek większych zmian nie było, jak i zwykle dominowała tu podaż. W tej grupie nie zarejestrowano ani transakcji, ani zmian w kursie akcji.

W grupie banków zmienił się tylko kurs akcji banku "Litimpexa" — spadł do 3,51 proc. Sprzedano 52 wizytke akcje wymienne tego banku po 11 Lt. We wtorek sprzedano również 25,836 akcji Litewskiego Akcyjnego Banku Innowacyjnego po 7,9 Lt.

Wzrost popytu na 3-miesięczne obligacje

Średnie odesłki roczne za 35-dniowe papiery wartościowe rządu na wtorkowej aukcji stanowią 21,76 proc.

Tydzień temu obligacje o tym samym terminie sprzedane zostały ze średnimi odesłkami 22,93.

Popyt na rządowe papiery wartościowe na wtorkowej aukcji niemal dwukrotnie przekroczył podaż. Na aukcji złożono zapotrzebowania na 92,077 mln Lt, a papierów wartościowych przedłożono na sumę 50 mln Lt. Tydzień temu zapotrzebowania na obligacje tego terminu były na sumę 56,15 mln Lt.

Najwyższe, zaofiarowane na aukcji odesłki sięgają 26,94 proc., najniższe — 18,79 proc. Najwyższe odesłki, za które sprzedano papiery wartościowe, stanowią 22,8 proc. (tydzień temu — 23,74 proc.).

Kurs walut w bankach litewskich

	dolar amerykański		marka niemiecka		1000 rubli ros.	
	akup	sprzedaż	akup	sprzedaż	akup	sprzedaż
"Senamiesčio bankas"	3.96	4.01	2.74	2.85	0.70	0.90
"Vilniaus bankas"	3.95	4.01	2.72	2.82	—	—
"Litimpexa bankas"	3.96	4.01	2.72	2.82	0.80	0.87
"Hermis"	3.96	4.00	2.76	2.82	0.70	0.89
"Tauro bankas"	3.97	4.01	2.76	2.85	0.70	1.00
"Aurabankas"	3.96	4.01	2.75	2.83	0.70	0.90

Obligacje emisji 69 pożyczki będą wykupione 1 listopada.

Kolejna akcja rządowych papierów wartościowych odbędzie się 10 października. Będą sprzedawane obligacje 3-miesięczne wartości 50 mln Lt.

Na rynku pracy w sierpniu — bez zmian

Bezrobocie we wrześniu nadal stopniowo malało, stanowiąc 5,2 proc., informuje Litewska Giełda Pracy.

W sierpniu wynosiło ono 5,1 proc., a we wrześniu 5,2 proc. W ciągu miesiąca bezrobocie wzrosło w miastach do 4,3 proc., gdy tymczasem w rejonach pozostało bez zmian i w sierpniu wynosiło 6,5 proc.

Na początku października bezrobotnych na Litwie łącznie było 110,18 tys., czyli o blisko 300 tysięcy mniej niż w sierpniu.

Oficjalnie bezrobotnych w całej Litwie 31 października zarejestrowano 53 848 w ciągu miesiąca ich liczba wzrosła o 1,4 tys., zaśilki dla bezrobotnych otrzymuje 38,4 tys. osób.

W ubiegłym miesiącu do Litewskiej Giełdy Pracy zwróciło się 17 826 osób, które straciły pracę, czyli o 1320 więcej niż w porównaniu z wrześniem.

W miastach najwięcej jest bezrobotnych w grupie ludzi w wieku roboczym, jak i poprzednio, było w Litewskiej Giełdzie Pracy w ciągu 9 miesięcy w zatrudnieniu około 30 tys. osób, a do aktywnych programów zatrudnienia ludności wzięciaj 10 700 osób.

Kto kogo?

V. Juškus nie chce zrezygnować z kierowania komisją ds. badania wykroczeń gospodarczych

32 posłów podpisał oświadczenie, zawierające żądania odwołania członka frakcji sejmowej DPF Vytautasa Juškusa ze stanowiska przewodniczącego komisji ds. badania wykroczeń gospodarczych.

"Jesteśmy przekonani, że V. Juškus całkowicie skompromitował się publicznie oświadczeniem, iż rzekomo konserwatyści organizują zamach stanu na Litwie", stwierdza się w oświadczeniu, oczekującym na posiedzeniu Sejmu przed starostą frakcji konserwatywów Adriaus Kubiliusa.

Zdaniem grupy posłów, podobne oświadczenie straszą społeczeństwo, wyrządzają wielką szkodę autorzy tego Sejmu, niszczą podwaliny prawne państwa.

Azczolwiek da rozpatrzenia tego oświadczenia starczyłoby podpisów 28 posłów, A.Kubilius powiedział że na razie nie wręczy go w nadziei, iż oświadczenie podpisze jeszcze więcej parlamentarzystów.

Niemniej V. Juškus odrzucił sugestię, że złoży on oświadczenie na temat rzekomo organizowanego przewrotu. Na posiedzeniu parlamentu odpowiedział na pytanie konserwatyści Alfonsa Vališausa podkreślił on, że "niektórzy dziennikarze bardzo by chcieli, żebym to zrobił". V. Juškus powiedział, że tylko przekazał pewien dokument dyrektorowi Departamentu Bezpieczeństwa Państwowego Jurgisowi Jurgisowi. Innego dokumentu, jak zaznaczył posł, nie zamierza nawet przekazywać, gdyż został on osobistą własnością V. Juškusowi.

"Ponownie mogę stwierdzić, iż otrzymujemy za dostatek informacji operacyjnej i zapewniłem ludzi, że nie zostanie przekazana informacja, której przeznaczeniem nie jest przekazywanie", powiedział V. Juškus.

Posel zaznaczył, że nie wierzył w informację o zamachu stanu i żadnego oświadczenia nie składał.

V. Juškus odrzucił żądanie dymisji. Powiedział, że rozumie, iż jest "kością w gardle" i że "niektórzy by chcieli, aby Juškus złożył rezygnację".

Tabela kursów średnich waluty polekiej w stosunku do walut obcych

kraj	waluta	akcja
Austria	1 ATG	2,242
Belgia	100 BEF	2,038
Dania	1 DKK	2,038
Finlandia	1 FIM	2,038
Francja	1 FF	2,038
Niemcy	100 DEM	2,038
Holandia	1 NLG	2,038
Włochy	100 LIT	2,038
USA	1 USD	2,038
Szwajcarii	1 CHF	2,038
Szwecja	1 SEK	2,038
W. Brytania	1 GBP	2,038
Włochy	100 LIT	2,038

Wczoraj w prasie Litwy

LITUOS rytas

* Ains Gurevicius w publikacji "D. Kaplan zaniechał obrony swego honoru i godności"...

Wzrost sędziwa D. Kaplana z "Lituetos rytas" trwa już półtora roku. Przypominamy, że jeden z hersztów "Brygady wileńskiej" D. Kaplan zwrócił się do sądu z żądaniem, aby "Lituetos rytas" odwołał ogłoszone o nim pogłoski i zapłacił mu 10 tys. litów za uwłczenie "honoru i godności".

W roku zaprzestym, tuż po zamordowaniu dziennikarza V. Lingysa "Lituetos rytas" kilkakrotnie pisał o D. Kaplanie: po mordsterwie dokonano o niego rewizji, a on sam został zatrzymany.

Wtedy to Kaplanowi wytoczono sprawę o przechowywanie amunicji (z czasem ją umorzono). Natomiast o wiele później D. Kaplan, nawet nie ukrywając przyjaźni z hersztami "Brygady wileńskiej", postanowił bronić "swego honoru i godności" w sądzie.

D. Kaplan żądał, aby "Lituetos rytas" przeprosił go i zaprzeczył, iż rzekomo jest on "bardzo wysokiej rangi działaczem "Brygady wileńskiej", że jego nazwisko "wymienia się w wielu różnych aferach i sprawach" i że jest on "doskonale znany policji".

W tym samym piśmie D. Kaplan oznajmił: "Kategorycznie oświadczam, że do żadnych przestępstw brygad nie należę, w żadnych aferach nie uczestniczę, nie znam żadnych "spraw", w których figurowałoby moje nazwisko i nie wiem, dlaczego jestem "dobrze znanym" policji. Wszelkie powyższe oszczerstwa mnie nieodpowiedzialnie obrażają i zmierzają są czynnym wymysłem gazet". (A propos, w podpisanej przez ówczesnego ministra obrony kraju A. Butkevičius zaświadczeniu D. Kaplan wymieniony został jako jeden z członków administracji "Brygady wileńskiej", a w zaświadczeniu ministra spraw wewnętrznych R. Vaitiekunasa powiedziane jest, że jednym z najbliższych pomocników B. Dekanidze w koordynacji działalności "Brygady wileńskiej" jest jego starszy przyjaciel i współautor D. Kaplan).

Jeszcze przed rozpoczęciem powództwa adwokat redakcji oficjalnie poprosił sędziego G. Trakelisa, aby odroczył rozpatrzenie sprawy do sądu nad inicjatorami zabójstwa i mordercami V. Lingysa, gdyż D. Kaplan został zatrzymany jako podejrzany w tej sprawie, ponadto sprawę bezpośrednio związana była z "Brygadą wileńską".

W ciągu tego okresu sąd otrzymał odpowiedzi na interpelacje, na które redakcja nie może otrzymać oficjalnych odpowiedzi, natomiast sąd może. Sędzia G. Trakelis odrzucił to podanie.

Zastanawiając się nad stwierdzeniem, że "o nazwisko wymienia się w wielu aferach i sprawach", sędzia G. Trakelis nawet nie zwrócił uwagi na to, że D. Kaplan wspominany został w sprawach o zabójstwo V. Lingysa, nielegalne przechowywanie amunicji, nielegalne nabycie broni MSW. W ten sposób rozpatrzone te były inne punkty powództwa jednego z hersztów "Brygady wileńskiej" wytoczonego dziennikowi. G. Trakelisa zdecydował, że "Lituetos rytas" powinien przeprosić D. Kaplana, uwolnić go od zapłaty mu 10 tys. litów.

Swą niezgodę na zapoznanie się z będącymi w posiadaniu policji i prokuratury dokumentami całkowicie potwierdzającymi rację "Lituetos rytas", G. Trakelisi motywował następująco: "Nie miałoby to wpływu na decyzję sądu".

Tę decyzję G. Trakelisa redakcja zaskarżyła w Sądzie Najwyższym. Ale to sędzia V. Blazys (a propos pozostawił on w mocy decyzję, na podstawie której gnał w królestwie Wilna przywódcę "Brygady wileńskiej" R. Epstein Paul) potwierdził decyzję G. Trakelisa. Wtedy to "Lituetos rytas" zwrócił się do prezydium Sądu Najwyższego. I tylko tu uwzględniono prośbę redakcji, aby zaczęła do końca sądu nad mordercami V. Lingysa.

Natomiast G. Trakelisi, który zdobył skandaliczną sławę, w październiku ub. roku został zwolniony z obowiązków sędziego. Minister sprawiedliwości tak oto wypowiedział się na temat zwolnienia sędziego: "System sprawozdawczości nie poniesie większej straty". Nieabwem G. Trakelisi wyruszył na dłuższy staż na wydziale ekonomicznym uniwersytetu w Oslo. M.in. staż ten zorganizowany został i sfinansowany przez norweską organizację nierządową "Fritt Ord", w tłumaczeniu — "Wolne słowo". Według danych dziennikarzy norweskich, G. Trakelisa zarekomendowała tej organizacji kierowniczka "Tele-3" L. Baskaukaitė.

Sędziwa Wileńskiego Sądu Dzelnicowego nr 2 D. Bajerčiči żądała niebezpiecznych dokumentów z Sądu Najwyższego, polji, prokuratury, D. Kaplanowi (który m.in. już dawno wyjechał Litwy) nie pomógł nawet próby adwokatów I. Kagana i M. Šalkauskienė zignorowania znaczenia dokumentów Sądu Najwyższego. 18 maja br. powództwo D. Kaplana zostało odrzucone.

Mimo to adwokatki wiodzącej "Brygady wileńskiej" złożyły skargę apelacyjną. Wczoraj miała być ona rozpatrzona. Ale zanim do tego przystąpiono, adwokat D. Kaplana M. Šalkauskienė ogłosiła oświadczenie swego klienta.

D. Kaplan sugeruje w nim, że zrozumiał, iż na Litwie nie znajduje sprawiedliwości i dlatego odwołuje swoją skargę apelacyjną. Sąd okręgowy przyjął oświadczenie: "Dodik" skąpiłował (...).

* Informacja własna tego dziennika pt. "Pierwsza ofiara premierowi":

"W systemie spraw wewnętrznych nastąpią zmiany i to niebawem" — tak powiedział w połowie września premier A. Šleževičius. Minęły dwa tygodnie i słowa premiera zaczęły się sprawdzać.

Juz od kilku dni zarząd buduje wyrocznię ekonomicznych MSW nie ma kierownika. Były st. komisarz V. Blinstrubas w ubiegłym tygodniu złożył na ręce ministra R. Vaitiekunasa rezygnację. Obecnie V. Blinstrubas przekazuje dokumentację.

Jak powiedział wczoraj "Respublika" jeden z sekretarzy MSW, V. Blinstrubas zwołując stanowisko opuścił z własnej woli, gdyż wokół niego wytworzyła się tak negatywna opinia, że nie mógł dłużej tu pracować. Nowa kandydatura na to stanowisko oficjalnie nie została jeszcze zgłoszona.

Czy Polacy żyjący na świecie mają prawo powrotu do Ojczyzny?

(Dokończenie ze str. 1)

narodowości polską, nie mając obywatelstwa polskiego.

W czasie moich wyjazdów zagranicznych zawsze staram się poznać sytuację Polaków żyjących w danym kraju. Tak było w przypadku wizyty w Madrycie, Rzymie, Helsinkach, Wiedniu i wielu innych stolicach, a ostatnio w Wilnie, gdzie jak sądzę problemowych jest szczególnie 2 u z o.

Panie Profesorze. Czy nie warto przypomnieć, że Urząd Rzecznika Praw Obywatelskich był pierwszy, który jeszcze w lutym 1993 roku wystąpił do ówczesnego ministra spraw zagranicznych — K. Skubiszewskiego przedstawiając mu trudną sytuację Polaków w niektórych krajach, a szczególnie w Kazachstanie?

Prof. T. Zieliński — Sygnalizowałem wówczas, zgodnie z art. 12 Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, że każdy obywatel danego państwa oraz inne osoby uwijające dany kraj za własny, mają bezwzględnie prawo powrotu. Zakres tego prawa obejmuje zarówno przybycie do niego na stałe jak i na okres czasowy w celu odwiedzin krewnych, znajomych itp. A więc odpowiadając na pytanie czy państwo ma obowiązek zajmować się sprawami Polaków zamieszkałych w świecie i osobami narodowości polskiej odpowiadam wprost — POLSKA JEST ZOBOWIĄZANA STOSOWAĆ SIĘ DO WYMAGIENIOWI Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, ponieważ został on przez Polskę ratyfikowany. I zgodnie z formułą artykułu 12 tego Paktu, Polacy zamieszkałi na świecie — i w Kazachstanie — także jeśli uważają Polskę za swój własny kraj, mogą powrócić.

Takie są postanowienia Paktu. A w praktyce?

Prof. T. Zieliński — Praktycy często rozważają, kto powinien uznawać Polskę za swój własny kraj. Np. w Kazachstanie część zamieszkałych tam Polaków, np. drugie lub trzecie pokolenie, utraciła więz z krajem. Stąd nie wystarcza już samo polskie nazwisko, ale przede wszystkim utrzymanie więz z kulturą polską, zachowanie obyczajów i tradycji polskich.

czyli inaczej mówiąc ułożenie sobie z tym, do którego chce się powrócić. I sądzę, że jest to platforma, na której sprawy repatriacji Polaków z Kazachstanu powinny być przez rząd polski uregulowane.

Często także przy tej okazji podnoszone są tw. trudności wylające się z repatriacją brakuje mieszkań, pracy, funduszy na renty i emerytury...

Prof. T. Zieliński — Tak, te sprawy są często podnoszone w rozmowach na te tematy. Nie jestem romantyzkiem i uważam, że wszystkie problemy trzeba rozwiązywać w sposób racjonalny. Ale powtarzając za wielkim filozofem Pałacem serce też ma swoje prawa, których rozum nie uznaje. Trzeba więc zgodzić się, że i ta formuła także powinna być brana pod uwagę przy repatriacji. Nie można odrywać Polaków od Ojczyzny nawet wówczas, gdy znajdują się oni na najdalszych krańcach globu.

Czy jest jakiś radszy projekt w tej dziedzinie?

Prof. T. Zieliński — Występując na posiedzeniach komisji sejmowych i senackich, kilkakrotnie zwracałem uwagę na potrzebę opracowania takiego programu. Podkreślałem przy tym, że jeśli nie ma możliwości rozpoczęcia i zakończenia tej akcji w ciągu jednego roku — trzeba rozłożyć to na lata. Ale trzeba taki dokument stworzyć i przejąć, konsekwentnie go realizować. Bo jak mówi przysłowie, połowę roboty zrobił ten, kto ją zaczął. Wiem, że ostatnio coś się w tej materii dzieje. Był już taki moment, kiedy wydawało się, że sprawy Polaków z Kazachstanu nabiorą rozpędu. Było to wskutek po wizycie polskiej delegacji w zdłużeniu prezesa Stowarzyszenia "Wspólnota Polska" — Andrzeja Stelmachowskiego. Niestety, obserwuję obecnie, że temat ten jakby został "wyciszony". Jest to dla mnie sprawą przykra. Leżę pociążając jest to, że niektórzy Polacy z Kazachstanu już do Polski przyjeżdżają.

Był Pan Profesor na Litwie. Jak tam przedstawiają się sprawy polskie? Prof. Tadeusz Zieliński — Jeśli chodzi o sytuację Polaków na Litwie, to ich wstępną z krajem jest znacznie bliższa. Nie występują tam problemy masowego powrotu do kraju, a pozycja Polaków jest tam znacznie lepsza niż w

Kazachstanie. Ale i tam zdarzają się takie wypowiedzi jak np. "chcemy, aby Polska była dla nas matką, a nie polską...". To jest przykre, bo Polacy na Litwie oczekują od władz polskiego większego zainteresowania się ich sprawami.

Będąc na Litwie starałem się być oczekiwaniem sprasem. Na spotkaniu z prezydentem Litwy Algirdasem Brazauskasem omawiałem m.in. projekt ustawy, która mogła zagrozić prawom Polaków do posługiwania się językiem ojczystym w pełnym zakresie. Polacy bowiem poczuli się zagrożeni, że narazie geograficznie nawet tak drożdżące państwo litewskim. Inną ważną sprawą jest podział administracyjny Wilna, możliwości odzyskania majątków należących dawniej do Polaków itp. Nad tymi sprawami — juz po moim wyjeździe — czuwa Ambasada Polska w Wilnie. Szczególnie zainteresowany mnie także problem komendantów Armii Krajowej. Oczekują oni bowiem na przyznanie należnych im praw komendantów. Juz podjęliśmy pewne kroki w tej dziedzinie i mam nadzieję, że pozytywnym skutkiem. Ze strony władz polskich nie ma żadnych przeszkód w załatwieniu tej sprawy. Jest natomiast tzw. biurokratyczna mitiga.

W czasie mego pobytu na Litwie nawiązałem kontakt z pięcioma kontrolerami sejmowymi, którzy są odpowiednikami polskiego rzecznika spraw obywatelskich.

A czego dotyczyły rozmowy z marszałkiem sejmum litewskim?

Prof. T. Zieliński — W rozmowie tej zwróciłem uwagę marszałka na rozwiązanie celowości powołania rzecznika do spraw mniejszości narodowych. Postulował ten spotkał się z zainteresowaniem i można mieć nadzieję, że gdyby tski rzecznik został powołany, społeczność polska na Litwie miałaby dodatkowe wsparcie w wszystkich sprawach, które utrudniają jej życie.

W różnych krajach, tam, gdzie żyją mniejszości narodowe, jest to problem nieistotnie ważne. Dlatego warto o te sprawy się upominać.

Rozmawiał Zbigniew ROZĄŃSKI

Aktualności

Automatyczny kasjer

Przed paroma dniami "Vilnius bankas" zainstalował pierwszy w kraju aparat do wydawania pieniędzy, z którego mogą korzystać obywatele całego świata posiadający kartę "VISA". Aparat, czyli automatyczny kasjer, jest czynny 24 godziny i bez wolnych dni. Wystarczy, by właściciel "VISA" wstąpił do aparatu swoją kartę, nabrał kod osobisty i aparat wypłaci potrzebną mu sumę. Na razie podaje jedynie takiej operacji można otrzymać od 50 do 500 litów. W przyszłości jego czynność zostanie usprawniona i będzie można otrzymać znacznie większą sumę.

Litwa jest 90 krajem świata, która zainstalowała takiego automatycznego kasjera. Aparat posiada łączność satelitalną, dzięki czemu w ciągu kilku sekund może sprawdzić kartę "VISA" wydaną nawet w Ameryce, bądź Afryce.

Automatyczny kasjer kosztował około 60 tys. litów, a jego instalacja prawie 2 mln litów. Możliwe, że jeszcze w tym roku bank zainstaluje takie aparaty na lotnisku wileńskim, w filiach banku w Kownie i Kłajpedzie.

Ustalono tryb zakładania przedsiębiorstw i banków

Na mocy uchwały rządu z dn. 27

września br. ustalono tryb zakładania oraz likwidacji przedstawicielstw przedsiębiorstw, w banków zagranicznych oraz przedsiębiorstw i banków komercyjnych Litwy.

Przedstawicieltwa takie mogą być założone na mocy odpowiedniej decyzji przedsiębiorstwa lub instytucji zarządzania bankiem. Stanowią one osobne filie przedsiębiorstw bądź banków, ale nie mają uprawnień osoby prawnej i nie mogą uprawiać samodzielnej działalności komercyjnej i gospodarczej, a także tworzyć samodzielny bilans.

Przedstawicieltwa powoływane są do reprezentowania interesów przedsiębiorstw lub banków. Na mocy ich pełnomocnictw będą mogły zawierać transakcje. Nie mają jednak prawa do rozliczania się z klientami i nie mogą posiadać własnego konta rozliczeniowego.

Przedstawicieltwa zagranicznych przedsiębiorstw i banków oraz banków litewskich rejestruje Ministerstwo Gospodarki. Natomiast przedstawicieltwa, figurujące w rejestrze litewskim i instytucje samorządu terytorialnego. Przedstawicieltwo uważa się za założone od momentu jego rejestracji.

Przedsiębiorstwo likwiduje się w wypadku likwidacji banku lub przedstawicieltwa, które je założyły. Może

być zlikwidowane również w przypadku, gdy naruszyło prawo litewskie.

Wszystkie formalności likwidacji przedstawicieltwa załatwia zainteresowany i upoważniony przez rząd likwidator. Przed likwidacją przedstawicieltwo powinno w pełni rozliczyć się z budżetem.

W Kownie utworzono nowe wyspecjalizowane przedsiębiorstwo

Niedawno w Kownie utworzono powołane przez samorząd województwa wyspecjalizowane przedsiębiorstwo energetyczne. W przyszłości samorząd ma zamierzać przekazać przedsiębiorstwo cały swój dział gospodarki energetycznej.

Jak zakomunikował autor projektu Arimantas Dragunavičius, w ciągu miesiąca ma się dokonać rekonstrukcji nowego przedsiębiorstwa. Przedsiębiorstwo będzie podlegało mniej więcej jedna trzecia gospodarstwa państwowego. A Dragunavičius jest przedstawiany, że wyspecjalizowane przedsiębiorstwo energetyczne będzie mogło otrzymać od państwa zachodzące na jego wykorzystania w celu modernizacji gospodarki miejskiej, a w przyszłości strat ciepła itp. W przyszłości przedsiębiorstwo liczy na inwestycje kapitału prywatnego.

Przygotował Julitta TRYK

W krótkie dzionki października...

wspoko z pola, z lasu znika. A zatem zbieramy jeszcze warzywa uprawiane na zbiór późnojesienny: szpinak, rzodkiewkę, sałatkę. Zbieramy także późną odmianę kapusty oraz warzywa korzeniowe. Najpierw marchew, buraki, seler, a nieco później sprzątamy warzywa bardziej odporne na chłody — pietruszkę, rzepę. Stosujemy przy tym widły szerokokoburze, by nie uszkodzić korzeni. Po oczyszczeniu i schłodzeniu na powietrzu należy zakopować lub umieścić je w chłodni (1-4°C) piwnicy w wilgotnym piasku. Piasek w miarę przesuszenia — zwilżamy. Jeżeli zdecydowaliśmy się przechować warzywa w kopcach, układamy je sztokowo w wykopanym rowku (50x50 cm lub 50x40 cm), przysypując je piaskiem lub lekką ziemią. Uformowujemy kopyczki z warzyw o grubości 5-7 cm, 5-centymetrową warstwą ziemi. Przed zgładzaniem silniejszymi mrozami warstwy ziemi zwiększają się do 20 cm oraz nakrywa łąkami i słomą.

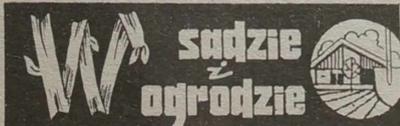
Przygotujemy grządki pod ozimy zasiew marchwi,

pietruszki, kopru. Termin siewu tak się dobiera, aby nasiona przed zimą napęczniały, ale nie zdążyły skielć. Jeżeli jeszcze nie posiadaliśmy cebuli dymki i czosnku w zależności od pogody, możemy to uczynić teraz. Sładzimy glebię niż wiosną do przemiążania w gruncie. Dymkę sładzimy tak, aby wierzchołki cebuli znalazły się pod ziemią 2 cm, żąbki czosnku na głębokości 5-8 cm (na glebach ciężkich — płycej). Po przemarznięciu wierzchniej warstwy gleby żagon lekko przykrywamy zeschniętymi łąkami, łąkami itd.

Nie zapominajmy, że staranna uprawa gleby jesienną zapewnia dobre plony w roku następnym. Na grzędach, na których przewidujemy uprawę w roku przyszłym kapusty, ogórków, selerów, porów, pomidorów dajemy obornik i phyto przekopujemy (do 15 cm), aby częściowo się rozłożył. Nie przekopujemy grządek ze śniegiem, gdyż na wiosnę opóźnia to nagrzewanie się gleby, a tym samym i siewy.

W pogodzie, ale niezbyt słonecznej dni kończymy zbiór owoców zimowych odmian jabolni i grusz. Starszymi się owoców nie przetrzymać na drzewie, aby uniknąć masowego ich opadania. Opadłe nie nadają się do przechowywania. Zaleca się więc zrywać je 2-3-krotnie w miarę dojrzałości. Po zbiorze starannie wygrabiamy spód drzew i palimy liście oraz reszki spadów, tworzące potencjalne źródło zakażenia chorobami w przyszłym sezonie.

W październiku kupujemy i sadzimy drzewka owocowe, a także krzewy.

Blżej świata

Japończycy obchodzą święto chryzantem

Chryzantemy — kwiaty, którymi ozdabiamy mogiły i które "w kryształowym wazonie stoją na fortepianie, niosąc smutek i żal" — to ozdoby podkrzew uprawiany na kwiaty cieni, w donikach, inspektach. Są różnych barw: białe, żółte, różowe, fioletowe, rdzawoczerwone. Podobno nalicza się aż pięć tysięcy ich odmian, których różnią się wielkością koszyczków kwiatowych, ich budową i barwą. W Europie uprawiany był już w XVIII wieku. Najpierw sprowadzono sadzonki chryzantem białych, później żółtych. Kwiaty te były znane już w starożytnych Chinach i Japonii. W kraju tym obchodzą święto chryzantem w okresie jej kwitnienia.

Botaniczna nazwa tych kwiatów — to złociąg ogrodowy, albo złociąg japoński. W wielu krajach hoduje się różne odmiany złoćni: dalmatyński, kaukaski, perki. Złocienie służą nie tylko do ozdoby, są one używane też w celach praktycznych. Dzięki zawartym w kwiatostanach silnie działającym na owady truczynom, pełnią rolę skutecznych insektycydów. Koszyczki kwiatowe używane są do zwalczania szkodliwych owadów, a czasem jako środek przeciwbólowy.

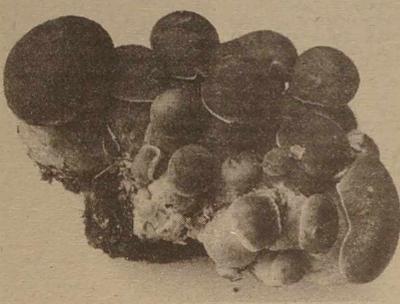
Udanego grzybobrania!

Hojnie obrodziły grzyby tej jesieni. I choć pod względem walorów odżywczych nie mają one szczególnej wartości — zawierają bowiem znikomą ilość substancji mineralnych przyswajalnych przez organizm ludzi, bardzo je lubimy. Pod tym względem z korzystnej strony wyróżniają się borowiki i pieczarki, które dodatkowo zawierają jod. Grzyby cenimy przede wszystkim ze względu na smaki.

Toż nie dziwne, że codziennie podmiejskie autobusy i pociągi są "szturmowane" przez grzybiarzy, którzy zwykle powracają z wypełnionymi ko-

szami. Czy zawsze zawartość ich jest bezpieczna? Niestety, właśnie w okresie jesiennego grzybobrania najczęściej mają miejsce zatrucia grzybami. Nie bierzemy więc okazji, których nie znamy, a zebrane przez dzieci uważnie sprawdzimy, nim trafią do garnka.

Zbieranie grzybów — to nie tylko radość ze wspaniałych trofeów (jakie widzimy na zdjęciu obok), ale też spadek po lesie, wypożyczek. A zatem, nim dopisuje pogoda i rosna grzyby — tym bardziej, że na dziale jesienne porządkaj prawie już dobiegły koniec — udanego grzybobrania!

potasowego. Nawożenie azotowe trzeba kontynuować wiosną. Nawożenie stosujemy w zależności od jakości gleby (niżej lepsza, tym mniej nawozów), nawożenie organiczne oraz uprawnych gatunków.

Wszystkie prace agrotechniczne powinniśmy zakończyć w tydzień przed planowanym sadzeniem cebulek. Dzięki temu po posadzeniu cebulek ziemia nie będzie osiadła i pozostaną one na takiej głębokości, na jakiej je umieścimy. Przy tym należy pamiętać, że odmiany wczesnej i ciepłej jesieni rośliny te rozpoczynają wzrost i wówczas pierwsze poważne ochłodzenie niszczy je. Aby tego uniknąć, w pierwszej kolejności sadzimy późne i kwitnące w typowym dla tego gatunku okresie, a na samym końcu odmiany wczesne. Gatunkiem wyjątkowym pod względem terminu sadzenia cebulek jest kosciak holenderski. Sadzenie tego gatunku opóźniamy aż do przełomu października i listopada. Ogrodniczy sadzą cebulki kosciaka holenderskiego nawet po nastaniu pierwszych mrozów i pierwszych opadów śniegu. Takie postępowanie gwarantuje dobre przeziimowanie tych roślin.

Pamiętajmy także, że na glebach lekkich sadzimy cebule 2-3 cm głębiej, a na cięższych 1-2 cm płycej.

Odeglądajmy między rzędami posadzonych cebul wynosi 15-30 cm. Zależy to od gatunku i wielkości cebul. W rzędzie odstęp między cebulami nie powinien być mniejszy od ich średnicy.

Po posadzeniu cebul nie dopuszczajmy do zachwaszenia zagonu. Z nadejściem mrozów okrywamy je ściółką. Doskonają się torf i kompost, a także liście, słoma czy przefetrowana słoma. Grubość okrywy zwiększamy stopniowo, w miarę spadku temperatury. Jeżeli ściółkę rozłożymy za wczesnie lub za grubą warstwą, to może nastąpić nasilenie chorób grzybowych, a także pod okrywą zagładzią się gzyzole.

Zima to trudny okres dla roślin cebulowych. Bez naszej pomocy niewiele gatunków ma możliwość przetrwania. Musimy więc już jesienią zatroszczyć się o nasze cebule, aby wiosną mogłyśmy zachęcać się ich pięknymi kwiatami.

Kolumnę przygotowała
Danuta DANOWSKA

Jakie zioła siejemy i sadzimy jesienią?

Zioła znów wracają do łask. Coraz częściej pacjenci nad preparaty chemiczne stawiają leki ziołowe. Na działkach, w ogródkach wciąż wciąż jest rabatów ziołowych. Chętnym uprawiać zioła przypominamy, że jesień — to najbardziej odpowiedni czas na sadzenie i rozmnażanie poszczególnych roślin zielarskich.

Jeżeli chcemy, aby zioła plonowały latem, musimy rozmnożyć jesienią poprzedzając sezon wegetacyjny. Jest to przede wszystkim miodolek lekarski, szalwy ogrodowej, rumianek pospolity oraz bylica estragon i mięta pieprzowa.

ARCYDZIEGIEL LEKARSKI — to roślina dwuletnia. W pierwszym roku wegetacji wytwarza rozetę dużych, pierzastych liści. W drugim roku wydaje pęd kwiatostanowy ok. 2,5 m wysokości. Kwitnienie w lipcu-sierpniu. Nasiona (owocze) duże, silnie oskrzydłone nieopadają, dojrzewają sukcesywnie od lipca do września. Ponieważ bardzo szybko tracą zdolność kiełkowania, wysiewamy je zaraz po zriżowaniu na rozsadnik. W końcu września na początku października sadzimy rośliny na stałe miejsce w rozstawie 70/80 cm. Można także wysiewać nasiona wprost do gruntu. W wegetacji, rośliny trzeba przetrwać, zostawiając w

odstępach ok. 50 cm. Przed przymrozami dobrze jest je obсыпать ziemią.

LUBCZYK OGRODOWY — jest to roślina wieloletnia. W pierwszym roku wytwarza dużą rozetę długoogonkowych liści o kształcie zbliżonym do selera. W następnych latach występują pędy kwiatostanowe. Kwitnie w czerwcu-lipcu, nasiona dojrzewają do września. Lubczyk rozmnaża się wyłącznie z nasion. Wysiewa się je na rozsadniku jesienią. Wówczas wytwarzają rozetę liściową i korzeń taposowy. Wiosną następnego roku sadzi się je na stałe miejsce w rozstawie 40/80 cm. Można rośliny pozostawić na miejscu wysiewu, urzeba je jednak koniecznie przetrzeździć.

RUMIANEK POSPOLITY — to roślina jednoroczna osiągnięca wysokość do 50 cm, silnie rozkroczona.

Ponieważ jest on dość popularny, widocznie nie wymaga szerszego przedstawiania. Warto tylko dodać: ponieważ nasiona rumianku są bardzo drobne, toteż powierzchnia przeznaczona pod jego wysiew powinna być bardzo dobrze wyrównana, bez większych grud. Sieje się w rzędy co 30 cm bez przykrycia, stosując ugniatanie. Wschody ukazują się po 1-3 tygodniach i zimą w postaci małych siewek.

potasowego. Nawożenie azotowe trzeba kontynuować wiosną. Nawożenie stosujemy w zależności od jakości gleby (niżej lepsza, tym mniej nawozów), nawożenie organiczne oraz uprawnych gatunków.

Wszystkie prace agrotechniczne powinniśmy zakończyć w tydzień przed planowanym sadzeniem cebulek. Dzięki temu po posadzeniu cebulek ziemia nie będzie osiadła i pozostaną one na takiej głębokości, na jakiej je umieścimy. Przy tym należy pamiętać, że odmiany wczesnej i ciepłej jesieni rośliny te rozpoczynają wzrost i wówczas pierwsze poważne ochłodzenie niszczy je. Aby tego uniknąć, w pierwszej kolejności sadzimy późne i kwitnące w typowym dla tego gatunku okresie, a na samym końcu odmiany wczesne. Gatunkiem wyjątkowym pod względem terminu sadzenia cebulek jest kosciak holenderski. Sadzenie tego gatunku opóźniamy aż do przełomu października i listopada. Ogrodniczy sadzą cebulki kosciaka holenderskiego nawet po nastaniu pierwszych mrozów i pierwszych opadów śniegu. Takie postępowanie gwarantuje dobre przeziimowanie tych roślin.

Nawożenie organiczne uzupełniamy nawozami mineralnymi. Jesienią, najczęściej przed sadzeniem cebul, wykonujemy pełne nawożenie fosforowe i potasowe oraz (1/3 dawki) nawożenia azotowe. Pamiętajmy, że każdy z gatunków ma swoje specyficzne wymagania nawozowe. Orientacyjnie dajemy na 10 m kw. 100 g moczku lub 150 g saletry amonowej, 450 g superfosfatu potrójnego oraz 600 g siarczanu

potasowego. Nawożenie azotowe trzeba kontynuować wiosną. Nawożenie stosujemy w zależności od jakości gleby (niżej lepsza, tym mniej nawozów), nawożenie organiczne oraz uprawnych gatunków.

Wszystkie prace agrotechniczne powinniśmy zakończyć w tydzień przed planowanym sadzeniem cebulek. Dzięki temu po posadzeniu cebulek ziemia nie będzie osiadła i pozostaną one na takiej głębokości, na jakiej je umieścimy. Przy tym należy pamiętać, że odmiany wczesnej i ciepłej jesieni rośliny te rozpoczynają wzrost i wówczas pierwsze poważne ochłodzenie niszczy je. Aby tego uniknąć, w pierwszej kolejności sadzimy późne i kwitnące w typowym dla tego gatunku okresie, a na samym końcu odmiany wczesne. Gatunkiem wyjątkowym pod względem terminu sadzenia cebulek jest kosciak holenderski. Sadzenie tego gatunku opóźniamy aż do przełomu października i listopada. Ogrodniczy sadzą cebulki kosciaka holenderskiego nawet po nastaniu pierwszych mrozów i pierwszych opadów śniegu. Takie postępowanie gwarantuje dobre przeziimowanie tych roślin.

Wszystkie prace agrotechniczne powinniśmy zakończyć w tydzień przed planowanym sadzeniem cebulek. Dzięki temu po posadzeniu cebulek ziemia nie będzie osiadła i pozostaną one na takiej głębokości, na jakiej je umieścimy. Przy tym należy pamiętać, że odmiany wczesnej i ciepłej jesieni rośliny te rozpoczynają wzrost i wówczas pierwsze poważne ochłodzenie niszczy je. Aby tego uniknąć, w pierwszej kolejności sadzimy późne i kwitnące w typowym dla tego gatunku okresie, a na samym końcu odmiany wczesne. Gatunkiem wyjątkowym pod względem terminu sadzenia cebulek jest kosciak holenderski. Sadzenie tego gatunku opóźniamy aż do przełomu października i listopada. Ogrodniczy sadzą cebulki kosciaka holenderskiego nawet po nastaniu pierwszych mrozów i pierwszych opadów śniegu. Takie postępowanie gwarantuje dobre przeziimowanie tych roślin.

Jak im pościelesz, tak się wyśpią

Przełom lata i jesieni — to pora sadzenia roślin cebulkowych. Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5).

Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby waha się od lekko kwaśnego do lekko zasadowego (pH 6,5-7,5). Kwasność cebulowe w czasie wzrostu wyrażają dwa światła, najlepiej są wyczuwalne w strefie korzeniowej (pH 6,5-7,5). Wskazujemy ich dobre rosnące i rozwijają się na glebach lekkich, próczniczych, zasobnych w składniki pokarmowe, przepuszczalnych lecz umiarkowanie wilgotnych. Najkorzystniejszy odczyn gleby w

Z doniesień PAP.

Ze świata

ELTA, PAI PRESS

Rosja

Kozyriew demontuje pogłoski o nowej doktrynie obronnej

Minister spraw zagranicznych Rosji Andriej Kozyriew zaprzeczył pogłoskom o istnieniu projektu nowej doktryny wojennej Rosji, przewidującej rzekomo bezwzględne wprowadzenie wojsk rosyjskich na terytorium państw nabydających w wypadku wstąpienia Estonii, Litwy i Łotwy do NATO. "O istnieniu takiej doktryny nie mi dotychczas nie wiadomo" — oświadczył Kozyriew.

Informację o opracowaniu przez Sztab Generalny rosyjskich sił zbrojnych projektu nowej doktryny wojennej Rosji podał 29 września gazeta "Komsomolskaja Prawda". Według "Komsomolskiej Prawdy", która powoływała się na źródła w Sztabie Generalnym, projekt doktryny zakłada rozmieszczenie taktycznych rakiet wzdłuż całej zachodniej granicy Rosji — od Kaliningradu przez Białoruś aż do rosyjskich baz wojskowych w państwach zakaukaskich — w wypadku rozszerzenia NATO na wschód i wprowadzenie rosyjskich wojsk do Estonii, Litwy i Łotwy w razie ich wstąpienia do Sojuszu Atlantyckiego.

Druga rocznica październikowych wydarzeń

Minulą ciszą ucieszyli deputowani rosyjskiej Dumy pamięć wszystkich poległych podczas tragicznych wydarzeń w Moskwie w 1993 roku. Jesienią sesja Izby ustawodawczej rosyjskiego parlamentu, ostatnia w tej kadencji Dumy, rozpoczęła się 4 października, dokładnie w drugą rocznicę szturm na gmach Rady Najwyższej Rosji przez oddziały wiernie prezydentowi Jelcynowi.

W rocznicę tragicznych wydarzeń październikowych w Moskwie w rosyjskiej stolicy, a także w Petersburgu, Jekatierinburgu oraz w kilku innych dużych miastach Rosji, ugrupowania opozycyjne przeprowadziły antyprzemocne i antyrządowe demonstracje.

We wtorek wiec i msza żałobna odbyły się przed gmachem ośrodka telewizyjnego "Ostankino", gdzie podczas próby szturm na telewizyjną wieżę 4 października 1993 roku zginęło 85 osób. W ceremonii wzięli m.in. udział przewodniczący Komisyjnej Partii FR Giennadij Żuganow i były wiceprezydent Rosji, obecnie lider ruchu "Dzierżawa" Aleksandr Ruckoj. Ruckoj oświadczył, że podczas starć w Moskwie 3-4 października 1993 r. zginęło od 1,5 do 2 tys. ludzi. Według danych oficjalnych, liczba ofiar śmiertelnych konfliktu nie przekroczyła 150.

NA ZDJĘCIU: zwolennicy rozwiązanej w październiku 1993 r. Rady Najwyższej we wszystkich winia Jelcyna.

Fot. EPA — ELTA

Macedonia

Zatrzymano podejrzanych o zamach na prezydenta

W połacie za sprawami zamachu na prezydenta Kiro Gligorowa policja macedońska zatrzymała do środy rano 6 podejrzanych o jego dokonanie — podało ministerstwo spraw wewnętrznych w Skopje. Poinformowało jednocześnie, że zwrócono się do państw sąsiednich o pomoc w wyjaśnieniu motywów i podłoża zamachu na prezydenta Macedonii.

Radio macedońskie podało w środę rano, że stan zarządzenia Gligorowa "nie zmienia się". Nie potwierdzono do tej pory oficjalnie informacji mówiących o tym, że w czasie zamachu 78-letni prezydent poza odniesieniem licznych ran stracił także oko.

Bośnia

Walki w różnych częściach kraju

Z różnych rejonów Bośni i Hercegowiny napływają informacje o walkach między silami serbskimi a muzułmańskimi i chorwackimi. W pobliżu Sarajewa muzułmańska armia rządowa otworzyła ogień o ciężkiej broni na pozycje serbskie wewnątrz 20-kilometrowej strefy bezpieczeństwa wokół miasta, co spotkało się z potępieniem przedstawicieli sił ONZ.

Serbowie zostali zmuszeni do wycofania we wrześniu swej ciężkiej broni z 20-kilometrowej strefy wokół Sarajewa w zamian za wstrzymanie nalożonych NATO na ich pozycje. Kierowany przez Muzulmanów rząd Bośni zgodził się do niewykonywania własnej ciężkiej broni do atakowania Serbów ze strefy bezpieczeństwa. Zobowiązanie to zostało we wtorek złamane — stwierdzili przedstawiciele ONZ.

Agencja prasowa bośniackich Serbów SRNA podała, że czterech serbskich cywilów zostało rannych, w tym trzech ciężko, podczas ataków muzułmańskiej artylerii rządowej na rejon Trnovo, położony na południowy wschód od Sarajewa.

Bośniackie radio rządowe podało, że armia muzułmańska zajęła dwie wioski w okolicy Mo-

staru (Hercegowina) i zmusiła Serbów do wycofania się. Ta sama rozgłoszenia informowała o ciężkich atakach artylerystycznych i piechoty w mieście Sanski Most, dodając, że wojska rządowe utrzymały pozycje w tej strefie.

W Bośni północno-zachodniej Serbowie uzyskali znaczne zdobycze terytorialne, zajmując wioski wokół miasta Ključ, na terytorium zajętych we wrześniu przez siły muzułmańskie i chorwackie. Dowódczo wojskowe Serbów twierdzi, że oddziały muzułmańskie wycofują się stamtąd w "ogólnym chaosie" i że walki trwają.

Komory

Francuska interwencja

"Żołnierze francuscy pozostaną w Komorach od kilku dni do kilku tygodni, mieszkańcy Komorów swe problemy powinni uregulować między sobą" — powiedział, komentując w środę francuską interwencję wojskową, francuski minister spraw zagranicznych Herve de Charette.

Francuska interwencja zbrojna jest odpowiedzią na pucz wojskowy, dokonany w zeszły czwartek przez legendarnego najemnika francuskiego Boba Denarda, który po aresztowaniu prezydenta Saída Mohameda Djohara objął władzę na Komorach. Według miejscowych korespondentów, usunięcie prezydenta spotkało się z poparciem mieszkańców Komorów, ale ich stosunek do najemników był niechętny.

Według doniesień, francuskie helikoptery wylądowały w środe o świcie w stolicy archipelagu Moroni, a inne jednostki dokonały desantu z morza.

Francuscy żołnierze szybko opanowali lotnisko międzynarodowe i teren wokół ambasady francuskiej, w której schronił się w ubiegły czwartek przed puczami premier Komorów Caambi el Yachourti Mohamed. Interwencja francuska dokonana została na jego wezwanie "w celu przywrócenia legalności konstytucyjnej" i zgodnie z francusko-komorskim układem obronnym z 1978 roku.

Bob Denard schronił się w ob-

okolicy w pobliżu stolicy, skąd wczesnym rankiem wyraził w wywiadzie radiowym skłonność do podjęcia rokowań — pod warunkiem, że jego żołnierze nie zostaną rozbrojeni. "Ich rozbrojenie to niebezpieczeństwo śmierci, w żadnym wypadku nie dopuszczę, by moi żołnierze zostali wymordowani" — powiedział Denard.

Jak się wydaje, podczas porannych walk zginął co najmniej jeden Komoryjczyk, ranni zostali dwaj francuscy dziennikarze i ich kierowca. Jakby świat cofnął się o ćwierć wieku — wyrwał się spikerowi czytającemu w zeszły czwartek wiadomości, że Bob Denard stanął na czele kolejnego puczu na Komorach — siedemnastego od uzyskania niepodległości w roku 1975.

Bob Denard, 66-letni dziś były podoficer armii francuskiej, to legendarny najemnik, bohater komiksów i filmów, przez wiele lat faktycznie władał archipelagiem komorskim — jednego z najbiedniejszych państw świata.

W roku 1992, głosząc, że przyszedł czas emerytury, Denard wrócił do Francji z wygnania na Afryce Południowej i oddał się w ręce sprawiedliwości, która w uznaniem za mało dociekliwy proces skazała go na 5 lat z zawieszaniem. Sąd nie starał się sprawdzać deklaracji Denarda, który twierdził, że od ochotniczej służby podczas wojny w Indochinach w latach 50. do zamachu na prezydenta Komorach w roku 1989 zawsze działał w porozumieniu z francuskim wywiadem.

A chciał głośno o chwili, gdy podczas sekcji bogatej w złoto i diamenty Katangi, która oderwała się od Konga, stanął na czele najemników samowolnego prezydenta Mozego Zombogo. Swój wojny — jak nazwał Denard swą nieliczną, ale determinowaną gwardię zabawionych w bojach i bójkach obywateli — dawał sobie zasnąć przy okazji każdego niemal zamachu i każdej "brudnej wojny" na Czarnym Kontynencie.

A ich herztz ulokował się na Komorach, gdzie przeszedł na lata i jako szef gwardii prezydenckiej nie tyle chronił swych szefów, co zmienił ich według swych widzimisię. Poprzez interwencję Francji wykurzył go stamtąd w roku 1989, jak się okazało, na krótko.

Francja

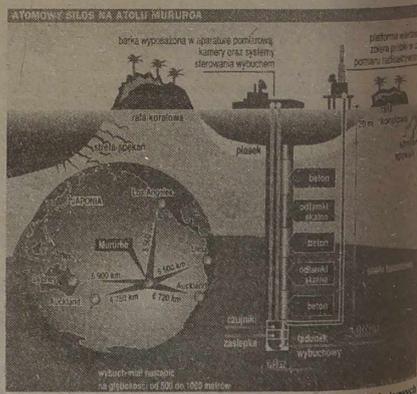
Wybuchy jądrowe mogą zagrozić stabilności atoli Mururoa i Fantagua

Wybuchy jądrowe mogą zagrażać stabilności struktury geologicznej w wulkanicznym rejonie atoli Mururoa i Fantagua, gdzie Francja dokonuje doświadczeń atomowych — twierdzi we wtorek paryski "Le Monde", powołując się na badania wojskowe z roku 1980.

Według dziennika, mapa wojskowa sporządzona w 1980 r. w centrum doświadczeń na Mururoa ukazuje, że w strukturze geologicznej atoli pojawiły się poważne pęknięcia. Substancje radioaktywne poprzez te pęknięcia mogą przedostać się do oceanu i spowodować w przyszłości poważną katastrofę ekologiczną — twierdzi "Le Monde".

Dziennik powołuje się na opinie nie wymienionych z nazwiska wielu naukowców, którzy nie znając wyników wojskowych badań wyrażają podobne obawy. W latach 80. grupa niezależnych ekspertów również zwróciła uwagę na niebezpieczeństwo przedostania się substancji promieniotwórczych do środowiska oceanicznego poprzez rysy i pęknięcia. Nie wpłynęło to jednak na decyzję ówczesnego prezydenta Francji François Mitterranda.

Obecni oficjalni eksperci francuscy twierdzą, że niepokój z powodu rys w strukturze geologicznej atoli jest bezpodstawny. Zdaniem ekspertów nawet jeżeli wokół punktu eksplozji pojawią się duże siatki drobnych pęknięć, to ich zasięg jest ograniczony

i nie wpływa na solidność struktury atolu, a 99 proc. substancji promieniotwórczych zostanie uwikłanych w warunkach absolutnego bezpieczeństwa we wgnięczeniach, które ulegną zespoleniu się w wyniku działania na nie bardzo wysokiej temperatury. Ci specjaliści z Komisariatu Atomowej i dyre-

kcji Ośrodka Doświadczeń Jądrowych zwracają również uwagę, że dotychczas nie zważano w rejonie żadnego z poważnego wycieku radioaktywnych. Badania niezależnych miłośników nie stwierdziły żadnych szkodliwych wpływów doświadczeń z broni atomowej na zdrowie ludności Polipolii.

Z historii szkolnictwa polskiego na Litwie

Zapach starych murów i młodości

Droga okrężna, bo aż z USA dostała do mnie niezwykle ciekawa książka, wydana przez oficynę "Odnoczenie" w Londynie w 1987 roku. Projektami i jej Państwo Bajorowie, z laty miałam przyjemność zapoznać się przed dwoma laty podczas zbierania autografów na szkole im. Jana Pawła II.

W tym roku państwo Bajorowie przyjeżdżali również. Odwiedzili szkołę im. Jana Pawła II rozciągając jej dyrektorski datę pieniędzy od rodaków z Ameryki.

Książka nosi tytuł "Była taka szkoła" i poświęcona jest działalnemu w Wilnie w latach 1915-1939 gimnazjum polskiemu im. Elizy Orzeszkowej. Redaktorem edycji jest Ewa Sławińska - Zakosińska, a zbiorowym autorem - wychowanki gimnazjum.

Wśród uczennic gimnazjum sporo było reprezentantek innych narodowości i wyznań. Struktura ludności Wilna pod względem narodowościowym była bowiem bardzo różnorodna. Jak podaje we wstępie książki jej redaktor Ewa Sławińska - Zakosińska, w roku 1911 mieszkało tu około 66 proc. Polaków, 28 proc. Żydów, 4 proc. Rosjan, 0,8 proc. Białorusinów, 0,7 proc. Litwinów i 0,5 proc. innych narodowości (w II powszechnym spisie ludności Rzeczypospolitej). Mimo że w tym czasie śmiało dla młodzieży pochodzenia niepolskiego 12-końców (3 podstawowe i 9 przywrotnych), a polskich szkół było 10 (5 podstawowych i 5 przywrotnych), wiele rodzin należących do mniejszości narodowych posyłało swoje dzieci do szkół polskich. System wychowawczy w Gimnazjum Elizy Orzeszkowej oparty był na poszanowaniu różnych

religii i narodowości oraz stymulowaniu prawdziwych stosunków przyjaźni i braterstwa, czemu - między innymi - jąda świadectwo współautorki tej książki Tatarka i Karaimka.

Zróżnicowane też było krajowo pedagogiczne. Obok wysoko kwalifikowanych nauczycieli, w początkowym okresie wykładali również lekarze i prawnicy, obok gorliwych katolików na przykład pracownicy ateistów, związani z ruchem artystycznym. Jednak wszystkich łączyła wspólna idea - do bro młodzieży, rozumiane jako obowiązek przekazywania wiedzy. Nie było to zadanie łatwe, bowiem brakowało wszystkiego na skutek ponad stuletniej niszczycielskiej i dyskryminacyjnej polityki zaborców. W podobnej sytuacji znajdowały się wszystkie szkoły polskie w Wilnie, rozpoczynające swoją działalność jeszcze przed zakończeniem I wojny światowej.

Gimnazjum im. Elizy Orzeszkowej było w Wilnie pierwszą państwową szkołą średnią dla dziewcząt, dająca prawo wstępu na wyższe uczelnie. Na specyficzne tej szkoły wpłynął także zespół warunków geocentrycznych i historycznych na Wileńszczyźnie. Nauczyciele i wychowanki w znaczący sposób byli potomkami powstańców z 1830 i 1863 r. urodzeni w głębi Rosji.

Gimnazjum im. Elizy Orzeszkowej wywodzi się bezpośrednio z tajnych kompletów zorganizowanych dla młodzieży polskiej jeszcze w okresie zaboru rosyjskiego przez wybitnych luminarzy nauki i kultury polskiej.

Wieć z nich na drugie lata związało się z gimnazjum im. E. Orzeszkowej jako nauczyciele lub dyrektorzy (S.

Kościółkowi, J. Maciejewiczowa, J. Rodziewiczowa, W. Walicka, Z. Paszkowska, A. Bohdanowiczowa, T. Zakrzewska), co miało znaczący wpływ na poziom nauki i atmosferę w szkole. Pracowali tu profesorowie tej miary, co S. Pięgoń, S. Cwyniński, W. Tarkiewicz, J. Oko.

Pierwsza matura w gimnazjum datuje się rokiem 1917, ostatnia - 1939.

Potem była burza wojenna, która zbierając krwawe żniwo na narodzie polskim nie ominęła też "Orzeszkówek". Jedne zginęły, innych wicher wojenny porozciągał po świecie. Ale bodaj każda z nich oczyma duszy widzi

"wieże kościołów na niebia fioletnie, przy Maice Ostrobramskiej zapalone świece, białą mgłą związaną w kwiatkach jasmianach i ciepły leni wieczór, co zapadł nad Wilnem"

Spotykają się często, utrzymują ze sobą kontakty listowne, urządzają zjazdy koleżanki. Owocem tych spotkań stała się książka p.t. "Orzeszkówek".

Oto fragment wspomnień jednej z "Orzeszkówek", Janiny Piórewicz - Weysenhoffowej: "Zatem 1968 roku odwiedziałam Wilno. Znalazłam się na dawnym placuiku Orzeszkowej. Przeszłam obok zamkniętej bramy kościoła św. Jerzego naszego uczniowskiego kościoła, gdzie co niedziela o godz. 9.30 uczestniczyliśmy w obowiązujucej Mszy świętej. Jakże blisko było stamtąd do naszego gimnazjum. Serce mi biło, kiedy nieśmiało uchyliłam furtkę wiodącą na dobrze mi znane podwórze. Jak zwierciatko pociągnęłam nosem - szukałam zapachu murów i

rosnących dokoła białych starych topoli, gubiących latem puchy."

rosnących dokoła białych starych topoli, gubiących latem puchy."

"Orzeszkówek" wicher wojenny i dziejowy rozczulił po całym świecie. Ale nie może to być, by ani jedna z wychowanek tego gimnazjum nie została w Wilnie. Cieszyliśmy się bardzo, gdyby któraś do nas - jeśli dojdą ją te słowa - odezwała, bo przecież Gimnazjum im. Elizy Orzeszkowej, to ogromnie ważna karta w historii polskiego szkolnictwa w Wilnie.

Lucja BRZOSZOWSKA

NA ZDJĘCIACH: gmach Gimnazjum przy placu E. Orzeszkowej w latach 1920-1933; gmach Gimnazjum im. E. Orzeszkowej przy ul. A Mickiewicza w latach 1933-1939 (obecnie mieści się tu Konsularium).

Repr. T. Waźniewicz

TELEWIZJA

CZWARTEK, 5 PAŹDZIERNIKA

LTV
7.00 - Dzień dobry. 9.05 - Wiadomości w jęz. niem. 9.35 - Wiadomości w jęz. franc. 10.05 - S. "Tępołot Siedziara". 10.30 - S. "Café". 17.05 - "Tata ulicy". 17.30 - Dary dla... 18.00 - Wiadomości. 18.10 - Stereg. 18.30 - Rząd postawił... 18.45 - Wiadomości (ros.). 19.00 - Program dla dzieci. 19.25 - Teletext. 20.10 - Nie ma tego złego... 20.10 - Nie ma tego złego... 20.10 - Nie ma tego złego... 21.00 - Sport. 21.05 - Wzrost. 22.05 - Chwile z Janem. 22.55 - Koncert z zespołem "Dezzy". 23.20 - Wiadomości wieczorne. 23.55 - "22". Program sportowy dla miłośników piłki nożnej.

BAŁTYCKA TV, TV POLONIA

7.00 - S. "Manuela". 7.30 - S. "Tak świat się kręci". 16.00 - "Konkurs Chopinowski" - relacje z I etapu (P). 16.30 - Magazyn katolicki (P). 17.00 - Muzyka Jedyka (P). 17.30 - Rewiuzja niedzielną - program Dziennik Bałtyckiego (P). 18.00 - Teleexpress (P). 18.15 - Nowości bałtyckie. 18.20 - Filmy anim. 18.30 - "Wielka reka". 19.30 - NBA. 19.35 - "Przebieg". 20.00 - Świat białych. 20.30 - S. "Manuela". 21.00 - S. "Tak świat się kręci". 21.50 - "Kobieta w świecie". 22.00 - Panorama (P). 22.30 - Czwartkowy teatr satelitarny "Wzrost z Kazimierzem Kutzem". 22.50 - "Znaczenie zrozuć krowia" (P). 0.15 - "Konkurs Chopinowski" - relacje z I etapu (P). 0.55 - "Przebieg" publiczny (P). 1.55 - Panorama. 2.30 - "Wielki telegram" (P). 2.30 - "Za mecia" (P).

LNK

7.00 - Poranne koło. 9.00 - TV shop. 9.05 - S. "Bez domu jest źle". 9.15 - Czas. 17.20 - Karaoke i inni. 17.50 - Program muz. "Wszystko". 18.10 - Film anim. 18.35 - S. "Bez domu jest źle". 19.30 - "Na jednym końcu brzozy". 20.00 - Czas. 20.45 - TV shop. 21.00 - Czas. 20.45 - "Lubisz ten świat" (Anglia). 22.50 - "Świat przy Monstr" (I). 23.15 - Film fab. "Szarzy i mroźny".

TELE-3

7.00 - CNN (ang.). 8.00 - Film. 8.30 - S. "Santa Barbara". 9.30 - Muzyka i show. 10.00 - Brynania z

bliska. 17.00 - Teletext. 17.30 - S. "Buntownik Z". 18.30 - S. "Okwango". 19.00 - Wiadomości. 19.20 - 100 proc. 19.30 - S. "Santa Barbara". 20.30 - Film anim. 21.00 - Wiadomości. 21.15 - Nowości sportowe. 21.30 - Film fab. "Golem". 22.00 - "Wielki telegram". 23.15 - Nowości sportowe. 23.30 - Dzień Południe. 24.00 - Muzyka.

KOWIENSKA TV

7.00 - 10.30 - "Studio 300". 7.00 - Ekspres poranny-1. 8.25 - S. "Kameleony". 8.55 - Ekspres poranny-2. 9.30 - S. "Kopciuszka". 10.20 - Mój dom - moja twierdza. 18.00 - Program, anons. 18.10 - S. "Brzeg marzeń". 18.40 - S. "Kopciuszka". 19.30 - Program "Auto". 20.00 - Wiadomości. 20.20 - Film anim. dla dzieci. 20.30 - Muzyka. 21.10 - Film fab. "Akcelera". 22.30 - Anons. muzyka. 22.45 - S. "Kameleony". 23.05 - Wiadomości.

WILEŃSKA TV

8.25 - Nowości postmuzu. 8.40 - "Kanał muzyczny". 8.50 - Program E. Sagalowa "W świecie ludzi". 9.40 - S. "Jeden do dziesięciu". 10.10 - Patrol drogowy. 10.20 - Nowy Jork! Nowy Jork!. 10.50 - Kurs dolara. 10.55 - Film fab. "Nocy upa". 21.15 - 50x60x90. 12.10 - Program z okazji Dnia Nauczyciela. 13.45 - Apteka. 18.00 - S. "Jeden do dziesięciu". 18.05 - "Inspektor Siekiera". 18.15 - "Wzrost". 18.45 - Tablica ogłoszeń. 18.50 - Film fab. "Drobnostki życia". 19.15 - Sport tygodnia. 19.55 - Film fab. "Śledztwo prowadzi znowy". 21.30 - Film fab. "Nocy upa". 23.30 - Program o energetyce. 23.45 - Wiadomości. Dzień w mieście.

IKANAL

5.00 - Poranek. 8.00 - Dziennik. 8.15 - S. "Kobieta z tropików". 9.05 - "Jeden na jednego". 9.50 - Klub podróży filmowych. 10.40 - Przemak. 11.00 - Dziennik. 11.10 - "Mir". 12.00 - Film fab. "Przemyśle Sherlocka Holmesa i doktora Watsona" (2). 13.00 - Film fab. "Drożdże nad życie". 14.00 - Dziennik. 14.45 - Program na Dzień Nauczyciela. 15.45 - S. "Helene i chłopy". 16.10 - Lekcja roku. 16.30 - Siedem dni w sporcie. 17.20 - S. "Kobieta z tropików". 18.10 - Godzina szczytu. 18.35 - Loteria "Milion". 19.00 - "Niezakończona sztuka". 19.45 - Dobranoc. 20.00 - Czes. 20.50 - 22.00 - Wiadomości filmów N. Michalkowa. 23.00 - Dziennik. 0.25 - Program

muzyczny. 0.55 - Film fab. "Drożdże nad życie".

TVP-1

10.00 - Wiadomości. 10.10 - Mama i ja. 10.25 - Domowe przedz. 10.50 - Gimnastyka buzi i języka. 10.55 - Porozmawiamy o dzieciach. 11.05 - "Kewir Wolff" - serial kryminalny prod. niemieckiej. 11.50 - Muzyka Jedyka. 12.00 - Gotowanie na ekranie. 12.20 - To jest late. 12.30 - Kwadrans na kawę. 12.45 - Życie bezpiecznie. 13.00 - Wiadomości. 13.10 - Agrobiznes. 13.15 - Magazyn notowań. 13.40 - Czwartkowe spotkanie z przyrodą. 15.50 - Program dnia. 16.00 - Potop popu - magazyn muzyczny. 16.30 - "Maszyna zmian" - serial TVP. 17.00 - Dla młodych widzów. 17.25 - Dla dzieci. 17.50 - Kalendarium XX wieku. 18.00 - Teleexpress. 18.20 - Filmidło. 18.40 - Klinika zdrowego człowieka. 19.05 - "Tata Major" - serial komedijny prod. USA. 19.35 - Magazyn katolicki. 20.00 - Wieczorynki. 20.30 - Wiadomości. 21.10 - "Zar tropików" - serial prod. kanadyjsko-izraelskiej. 22.05 - Wieczór polityczny. 23.00 - "Życie na czerwono" - serial dok. Michała Bujkojeńskiego. 23.20 - Dziarski rządowy. 23.30 - Pezaj - tygodnik kulturalny. 24.00 - Wiadomości gospodarcze. 0.20 - "Kino europejskie" - serial dok. prod. angielskiej. 1.20 - "Uparta Wiktor". 2.15 - Hity Jedyki.

PIĄTEK, 6 PAŹDZIERNIKA

LTV
7.00 - Dzień dobry. 9.05 - Wiadomości w jęz. niem. 9.35 - Wiadomości w jęz. franc. 10.05 - S. "Tępołot Siedziara". 15.30 - Litewska piłka nożna. "Zalgris EBSW" (Wilno) - "Bangs" (Gargada). Podczas przerwy - film anim. 17.20 - Nasze kroki. Francuskie Smuglewick. 18.00 - "Inspektor Siekiera". 18.35 - Lekcja jęz. 18.50 - Wiadomości (ros.). 19.00 - Program dla dzieci. 19.15 - Sześć kontynentów. 19.40 - "oponuj". 20.30 - Panorama. 21.00 - Sport. 21.15 - Estofski wideofilm fab. 21.40 - Aleja Laisves. 22.05 - Telegra. 23.00 - 23.00 - Wiadomości wieczorne. 23.15 - Francuski film fab. "Strach nad miastem".

BAŁTYCKA TV, TV POLONIA
7.00 - S. "Manuela". 7.30 - S. "Tak świat się kręci". 16.00 - "Konkurs Chopinowski" - relacje z I etapu (P).

16.30 - "Góralu, czy ci nie żal" - film dok. 7.00 - "Krzyszka szczęścia" - teleturizm (P). 17.30 - Reportaż (P). 18.00 - Teleexpress (P). 18.15 - Nowości bałtyckie. 18.20 - Filmy anim. 18.30 - Film fab. "Tropiciel duchów". 20.00 - "Za rogiem...". 20.00 - "Za rogiem...". 20.30 - S. "Manuela". 21.00 - S. "Tak świat się kręci". 21.50 - Nowości bałtyckie. 22.00 - Panorama (P).

LNK

7.00 - Poranne koło. 9.00 - TV shop. 9.05 - S. "Bez domu jest źle". 17.00 - Czes. 17.20 - "Rzadziekie kroniki". 18.10 - Film anim. 18.35 - S. "Bez domu jest źle". 19.30 - "Czarny piątek". 20.00 - Czes. 20.45 - TV shop. Anons. 21.00 - Telegra. "Tak Nie". 21.55 - "Rowerowe show". 22.20 - "Wszystko!". 22.45 - Film fab. "Niezbieżna kobieta" (1).

TELE-3

7.30 - CNN (ang.). 8.00 - Film anim. 8.30 - S. "Santa Barbara". 9.30 - "Zyciorys". Film dok. "Dwie blondynki o tragicznych losach". 17.00 - Teletext. 17.30 - S. "Buntownik Z". 18.20 - "Nauka i technologia". 18.40 - Okno na przyszłość. 19.00 - 19.00 - Wiadomości. 19.20 - 100 proc. 19.30 - S. "Santa Barbara". 20.30 - Film anim. 21.00 - Wiadomości. 21.15 - Nowości sportowe. 21.30 - S. "Góral-2". 22.30 - W świecie rozrywki. 23.00 - Wiadomości. 23.15 - Nowości sportowe. 23.30 - Muzyka.

KOWIENSKA TV

7.00 - 10.30 - "Studio 300". 7.00 - Ekspres poranny-1. 7.20 - Film dok. 8.25 - Ekspres poranny-2. 9.30 - S. "Kopciuszka". 10.20 - Mój dom - moja twierdza. 18.00 - Program, anons. 18.10 - Film dok. 18.40 - S. "Kopciuszka". 19.30 - Wiadomości. 20.20 - Filmy anim. dla dzieci. 20.40 - Program dla dzieci "Akademia niepion". 21.00 - "Ciociuszka Fletcher". 21.45 - S. "Nareszcie dzwonkie". 22.35 - Wuj. 23.05 - Wiadomości. 23.30 - S. "Polijanie z Miami". 0.20 - Playbox.

WILEŃSKA TV

8.25 - Nowości postmuzu. 8.40 - Kanał muzyczny. 9.10 - Kineskop. 9.40 - S. "Jeden do dziesięciu". 10.05 - Patrol drogowy. 10.20 - Sport tygodnia. 10.50 - Kurs dolara. 10.55 - Film fab. "Nocy upa". 11.30 - 11.55 - Apteka. 18.00 - S. "Jeden do

dziesięciu". 18.30 - Wiadomości. Dziś w mieścieku. 18.45 - Tablica ogłoszeń. 18.55 - Film fab. "Drobnostki życia" (2). 19.25 - Film fab. "Śledztwo prowadzi znowy". 22.35 - Patrol drogowy. 22.45 - Wiadomości. Dziś w mieścieku. 23.00 - Kanał muzyczny. Igor Talkow.

IKANAL

5.00 - Poranek. 8.00 - Dziennik. 8.10 - S. "Kobieta z tropików". 9.10 - "Niezakończona sztuka". 9.40 - Poranna gwiazda. 10.25 - Dopóki wiesz - w domu. 11.00 - "Dopóki wiesz". 11.10 - "Mir". 12.00 - Film fab. "Przemyśle Sherlocka Holmesa i doktora Watsona". 12.55 - Film fab. "Drożdże nad życie". 14.00 - Dziennik. 14.15 - Film anim. 14.45 - Nowe relacje. 15.10 - Film-bajka. 16.30 - Siedem dni w sporcie. 17.00 - Czes. 17.20 - S. "Kobieta z tropików". 18.10 - Czołwiec i prawo. 18.30 - Dzieńko pole. 18.55 - Polecudow. 19.45 - Dobranoc. 20.00 - Czes. 20.55 - Film fab. N. Michalkowa "Niewolnica miłości". 22.25 - Poglad. 23.00 - Dziennik. 0.20 - Film fab. "Pogotowie". 0.55 - Film fab. "Drożdże nad życie".

TVP-1

10.00 - Wiadomości. 10.10 - Mama i ja. 10.25 - Domowe przedz. 10.50 - "Strak Trek" - następcie pokolenie" - serial s. prod. USA. 11.50 - Muzyka Jedyka. 14.00 - Odniemaliśmy do prezesa. 12.00 - 12.15 - "Zrob to razem z nami. 12.30 - Program polonijny. 13.00 - Wiadomości. 13.10 - Agrobiznes. 13.15 - Magazyn Notowań. 13.40 - 15.50 - Cypr gościem Telewizji Edukacyjnej. 15.50 - Program dnia. 16.00 - "Moda na sukces" - serial prod. USA. 17.00 - Rock report. 17.25 - Dla dzieci: Ciuchcia. 17.50 - Kalendarium XX wieku. 18.00 - Teleexpress. 18.20 - Tata, a Marcin powiada. 18.45 - Gienno - tygodnik kulturalny. 18.45 - Gienno. 19.50 - Zulu Gulu, Miedziana. 20.30 - Wieczorynki "Mordziar na sukces". 21.00 - "Reportaż. 21.10 - "Francuski hezgnik" - film sensac. prod. USA. 22.55 - Puls dnia. 23.10 - WC kwadrans. 23.30 - MdM, czyli Maturo do Matery, Materna do Parada. 24.00 - Wiadomości. 0.20 - Panna przadziada. 0.35 - "Bądź człowiekiem, Towaryzyszu". 0.40 - Reportaż. 1.05 - "Mordercza rozrywka" - film fab. prod. USA. 2.45 - Goniec - tygodnik kulturalny.

Sport

Piłka pod koszem

* Rewanżowy mecz drugiej rundy rozgrywek o Puchar Europy w koszykówce między drużyną "Olimpas" Plungė grając w Moskwie z miejscowym "Dynamo". W pierwszym spotkaniu na własnym parkiecie litewscy koszykarze wygrali — 81:77. W rewanżu poszło gorzej — Litwini przegrali — 75:87 (41:40) i odpadli z rozgrywek.

* Koszykarze "Nobilisa" Włocławek awansowali do trzeciej rundy Pucharu Europy. W rewanżowym spotkaniu pokonali siebie po dwóch dogrywkach węgierski zespół KC Koermond — 87:60.

* D. Rodman, "zły chłopiec" NBA, postanowił opuścić szereg San Antonio Spurs i przenieść się do Chicago Bulls. Koszykarz w ostatnich czterech sezonach wygrał klasyfikację na najlepiej zbierającego piłki z tablic. W jego miejsce "Bryki" oddał frowdowego W. Perdue.

Hokejowe MŚ na Litwie

W Budapeszcie z udziałem przedstawicieli 48 federacji na całym świecie odbył się kongres Międzynarodowej Federacji Hokeja na Lodzie, na którym zatwierdzono terminarz mistrzostw świata i Europy. Przeprowadzone jednej imprezy powrócono Litwie. W dniach 25-31 marca 1996 r. w Elektrėnai i Kownie odbędą się hokejowe mistrzostwa świata grupy "D".

Srebro juniorów

W Bratysławie zostały rozegrane pierwsze mistrzostwa Europy juniorów w czwórbój nowoczesnym (bez jazdy konnej). Bardzo dobrze wypadli tam pięcioletni Litwini. Drużyna w składzie A. Zukis, T. Aliulis i T. Zemaitis zgrupowała 11953 pkt i wywalczyła srebrny medal. Mistrzami zostali Węgrzy — 12512, a na trzecim miejscu uplastowali się Włosi — 11818. W klasyfikacji indywidualnej najlepiej wypadł T. Zemaitis zajmując czwarte miejsce.

Grają handboliczki

Odbywają się mecze eliminacyjne do przyszłorocznych mistrzostw Europy w piłce ręcznej żeńskiej. Największą niespodzianką sprawili Jugosłowianki pokonując mistrzów świata — Francuzki — 25:18. W innym meczu tej grupy Belgia pokonała Białorus — 20:18. A oto pozostałe wyniki: Austria — Chorwacja — 24:29, Turcja — Słowenia — 23:23, Słowacja — Węgry — 27:27, Macedonia — Czechy — 27:27, Szwajcaria — Dania — 26:26.

MŚ w gimnastyce sportowej

Podczas odbywających się w japońskim mieście Sabae mistrzostw świata w gimnastyce sportowej w konkurencji mężczyzn po zaprezentowaniu się 19 zespołów w programie obowiązkowym prowadzi nadal Japonia, wyprzedzając obrońców tytułu — Chiny i USA. Liderem w klasyfikacji indywidualnej jest w dalszym ciągu Chinyck Li Xiaohuang.

Z zawodniczek, które dotychczas zaprezentowały program obowiązkowy, na scenie znajduje się 5-krotna mistrzyni świata i Europy, Rumunka G. Gogean. Na prowadzenie w rywalizacji zespołowej wyszła Rumunia przed USA i Chinami.

W kilku wierszach

* W meczu o szachowe mistrzostwo świata w czternastej partii G. Kasparow pokonał V. Anandą i przegrał 8,5:5,5.
* W drugim swym meczu superligi tenisa stołowego Niemcy doznali drugiej porażki, tym razem ze Szwedami — 3:4.

Ukochanemu

ks. Dariuszowi STANČYKOWI

z okazji Dnia Urodzin szczęścia, zdrowia, dużo słonecznych pogodnych dni oraz wytrwałości w służbie Bogu i ludziom życzą

parafianka Szumska
(Zam. 1340)

Znad Wili

Radio 73.34/103.8 FM

- 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 20.00, 22.00
- Wiadomości po polsku i rosyjsku
- 6.05 Radio - Budzik
- 7.15 Poranny przegląd prasy
- 7.30 Kawa z Radciem "Znad Wili"
- 7.45 Konkurs-zabawa "Dzielnica" (wtorek)
- 8.15 Horoskop
- 9.15 Salon polityczny Radia
- "Znad Wili" - program Cz.Okręcająca
- 9.45 - Słowo niedzieli (niedziela)
- 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00
- 21.00 Wiadomości po polsku i litewsku
- 10.05 Konkurs poranny "Sentencja dnia"
- 10.30, 14.30 Serwis kulturalny
- 10.10 "Stare, ale jare" (nieodpłatnie)
- 13.30, 15.30 Wiadomości lokalne
- 12.05 Kulterna Radia "Znad Wili"
- 16.05 - Zwirowiana Dzwoniatasika - lista Zwirowiana Radia "Znad Wili" (sobota)
- 16.30 Program muzyczny "Na wileńską nutę" (niedziela)
- 16.30 Astrologia dla każdego (wtorek, czwartek)
- 18.05 Konkurs "3 x Tak"
- 19.00 Konkurs "Zercy"
- 20.30 Wiadomości dla dzieci (sobota)
- 20.30 Konkurs dla dzieci (sobota, niedziela)
- 21.05 - Konkurs wieczerzy
- 22.05 - Polska lista przebojów "Chcemy być sobą" (czwartek)
- 22.05 "Inny wymiar rzeczywistości" - znanie słów (piątek)
- 23.15 Jutro w prasie
- 24.00 - Muzyczna noc

Dział reklamy
Radia "Znad Wili":
2056 Vilnius, al. Laisvės 60
tel./fax 42 94 65

TANIO
wizy do Rosji, Ukrainy, WNP —
krótkoterminowe, wielokrotne i roz-
czne.
Vilnius, ul. Liubarto 3, tel. 73-54-39.
(Zam. 1310)

EKRANY

- SKALVIAI — I sala — "Błagocze zakonnic" (Anglia, kom.) — o 11.30, 13.15, 15, 16.45, 20.10. "Piękna niezłomna" (Polska-Rosja, melod.) — 5-8-X — o 18.30. Z cyklu "Imiona i twarze": "Lot przez Atlantyk". II sala — "Siudencielce wakacje" (USA, kom.) — o 11, 14.40, 16.30, 20.10. "Faworyci Kalętyce" (Francja) — o 12.45, 18.15.
- LIETUVA — "W palapco popiołu" (USA) — 5-6-X — o 12, 14, 16, 18, 20, 7-X — o 12, 14, 16. Premiera filmu "Sto jedna noc". Spotkanie z aktorami francuskimi — 7-X — o 19, 8-X — o 12, 14, 30, 17, 19, 30.
- HELIOS — I sala — "Wiemętrna sika" (USA, fant.) — o 10.50, 12.40, 14.30, 16.20, 18.10, 20. II sala — "Frankenstein Mary Schell" (USA, fant. horror) — o 11.10 (znizka 50 proc.) — o 13.20, 16.20, 18.10, 20.
- VIDEOSALON — "Chiraks kasasutras" (USA, erot.) — o 10.40, "Portowy szaszur" (USA) — o 12.20, "Wodny świat" (USA) — o 16, "Widok" (USA) — o 18.20, "Kong" (USA) — o 14, 20.20.
- VILNIUS — "Zwirowani chłopcy" (USA, kom.) — 5-X — o 11.10, 13.20, 15.30, 17.40. "Jesielna legendy" (USA) — 8-X — o 11.45, 14.15, 16.45, 7-8-X — o 11.45, 14.15, 16.45, 19.15. 5-X — "Uciechy życia intymnego" o 19.50. 8-X — "Kroki w noc" (Litwa) — o 19.50. W hollu w godz. 11:20 — kwermas.
- PERGALĖ — "Ucieczka" (USA) — 5-X — o 12, 14, 16, 18, 20. "Zwirowani chłopcy" (USA, kom.) — 6-8-X — o 12, 14, 16, 18, 20. 6-8-X — w hollu — dykoteka.
- LAZDYNAI — "Piraci XX wieku" (Rosja) — 5-8-X — o 15.30, 7-X — o 13.30.
- AUŠRA — "Milezpieczna gra" (USA, erot.) — 5-6-X — o 10.30, 14.10, 17.50, 7-8-X — o 10.30, 14.10, 18.10. "Milość — to broń" (USA, erot.) — 5-6-X — o 12.10, 15.50, 19.30. 7-8-X — o 12.10, 19.50. "Znajomość (Indie, melod.) — 7-8-X — o 15.50.
- DRAGUŲSTĖ — "Ekaterinorty-z" (Argentyna, kom.) o 15, 16.40. "Wyrok" (Indie, melod.) o 18.20.
- VIDEOSALA (ul. Ozo 4, tel. 77-09-87) — "Amarkord" — 5-X o 17.15. "Emanuelis-2" (erot. melod.) — 5-X — o 19.30. "Lot nad kukulczyk gniazdem" — 7-8-X o 15.30. "Amadeusz" — 6-8-X o 18.

DROBNE ZA DARMO Uwaga!
KURIER WILEŃSKI
Codziennie
w "Kurierze Wileńskim"
możesz zamieścić drobne prywatne ogłoszenie do 5 słów za darmo!

Kupon _____
Adres, tel. _____

Po wypełnieniu powyżej zamieszczonego kuponu z treścią ogłoszenia prosimy go wyciąć i wysłać na adres redakcji:
2056 Vilnius, Laisvės 60,
"Kurier Wileński", dział reklamy, tel. 42-69-63.

ZAPRASZAMY
na kurzy kierowców kategorii (A, B, C, D, E).
Vilnius, tel. 51-22-55.
(Zam. 1297)

Szybkie i efektywne
NAUCZANIE
języka litewskiego.
Sprzedaj audiokaset (250 Lt).
Vilnius, tel. 44-04-96.
(Zam. 1303)

Do dnia Wszystkich Świętych
WYKONAMI I USTAWIE
pomniki, nagrobki i ogrodzenia.
Vilnius, tel. 46-20-76.
(Zam. 1306)

ZALATWIAMY
dokumenty podróży dla grup oraz indywidualnie do Rosji, na Ukrainę, Białorus.
OFERUJEMY
podróże komercyjne do Moskwy, na Ukrainę, na Węgry. Zatrudnimy agentów w innych miastach (licencja 001067).
Vilnius, tel. 44-15-55.
(Zam. 1308)

SPRZEDAM
1-pokojowe mieszkanie w bur-sie przy ul. Tizenhauzo.
Tel. 61-39-59.
(Zam. 1315)

KUPIĘ
3-pokojowe mieszkanie w nowej dzielnicy.
Tel. 61-40-14.
(Zam. 1316)

CENTRUM SZKOLENIA KIEROWCÓW
organizuje kurzy kategorii A, B, C, D, E.
Tel. 57-13-48, 45-76-58, 76-31-76.
(Zam. 1322)

Jubilerski sklep "PERLAS" SKU-PUJE I SPRZEDAJE wyroby jubl-erskie; akupuje brylanty, złoto, platynę, pallad, srebro.
Vilnius, ul. Naugarduko 30, tel. 26-15-56.
(Zam. 1328)

BIURO ZATRUDNIENIA
pomaga znaleźć pracę w Wil-nie.
Vilnius, ul. Kauno 15, tel. 63-50-71.
(Zam. 1334)

ORGANIZUJEMY PIELGRZYMKĘ
do Fatimy i Lourdes.
Vilnius, tel. 61-34-24.
(Zam. 1334)

SPRZEDAJĘ
samochód GAZ-52.
Tel. 46-15-24.
(Zam. 84-D)

Zatrudnię
pomoc domową
do opieki nad dzieckiem.
Vilnius, tel. 23-39-87.
(Zam. 1332)

KALENDARIUM
* Czwartek (5.X) jest 278 dniami 1995 r. Do końca roku 87 dni.
* Znak Zodiaku — Waga.
* Imieniny: Apolinarego, Igora, Placyda, Rajmonda.
* Wschód Słońca — 6:27, zachód — 17:47. Długość dnia 11 godz. 20 min.

DOGODA
Litewska Służba Hydrologiczna przewiduje na 5 października zachmurzenie z przajśnieniami, bez opadów. Wiatr południowo-wschodni, umiarkowany. Temperatura 16-18 stopni.
W ciągu następnych dwóch dni ma-cho i ciepło. Temperatura w noc 5-8 w dzień 15-20 stopni.

KURIER WILEŃSKI
Wydawca
ZSA "Kurier Wileński"
Drukuje Państwowe Przedsiębiorstwo "Spauda"

Redaktor naczelny
Czesław MALEWSKI
Nasz adres:
Laisvės pr. 60, 2056 Vilnius,
Lietuvos Respublika
Kod 67218
ISSN 1392-0405
SL 322

TELEFONY: sekretariat redaktora naczelnego — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-48, sekretarz redakcji — 42-79-49.
DZIAŁY: polityczny, problemów społecznych — 42-78-72, ekonomiczny — 42-78-54, aktualność krajowych — 42-79-64, życia wsi — 42-79-68, szkolnictwa i młodzieży — 42-79-73, stołeczny, kultury — 42-79-77, handlu, usług, "Magazyn rodzinny" — 42-79-56, literatury i sztuki — 42-79-88, listów i interwencji — 42-69-65, reklamy i ogłoszeń — 42-69-63. Korespondenci: na rejon wileński — 42-79-68, 45-03-95, sołeckiznki — 52-780, święciański — 47-59-49, trocki i azyrnłcki — 42-69-85, 47-04-95, fotokorespondenci — 42-90-81.

Ogłoszenia i reklamy do "Kuriera Wileńskiego" przyjmuje się pod adresem:
Dom Prasy, pl. 60, piętro 11, pokój 1114, tel. 42-69-63, fax 42-72-65
w dniach pracy od godz. 9.00 do 17.00.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinia czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbliżone z opinią redakcji.

Dyżurny redaktor
Jerzy SURWIŁO